

בעזהש"ת

קונטרס שלשלת הלויים

תולדות וקורת ימי חיו, וחידושי תורה
של

רבינו הסבא קדישא איש אלוקי קדוש ונורא שמו
מון רבי אלימלך בן רבי משולם פייש סג"ל זצוקללה"ה
אב"ד ור"מ ק"ק טאהש והגלילות יצ"ו

יוצא לאור לרגל היומא דהילולא ע"י:

חבורת
עבודת עבודה

טיע"י אדרוד תלמודי וחסדי טאהש

בניסיונות פ"ק מון איינמ"ד שילמ"א

= בארא פארק יצ"ו =

בעזהש"ת

קונטרס של של של הלויים

תולדות וקורת ימי חיו, וחידושי תורה
של

רבינו הסבא קדישא איש אלוקי קדוש ונורא שמו
מון רבי אלימלך בן רבי משולם פייש סג"ל זצוקללה"ה
אב"ד ור"מ ק"ק טאהש והגלילות יצ"ו

יוצא לאור לרגל היומא דהילולא ע"י:

חבורת
עבודת עבודה

שיע"י אדרת תלמודי ודרכי טאהש
בנשיאות בית מדרש אימ"ח"ר טאהש

= בארא פארק יצ"ו =

אחד

תלמידי וחסידיו
טאהש

אדם אוסר את שלו, גאר אסאך
ארבעט האבן מיר אריין געלייגט צו
מסדר זיין אלעס על צד היותר טוב.
דערפאר טוען מיר בעטן בכל לשון
של בקשה, ביטע נישט קאפיען
אפילו א קליין חלק פונעם קונטרס.

All rights reserved No part of
this book may be reproduced

איסור השגת גבול ידוע כל הזכויות
שמורות לחבורת עבודת עבודה
לבחורי אנ"ש בבארא פארק

Copyright © 2022
Chabirhas Avodes Avodeh
c/o Schwartz
1840 48th St
Brooklyn NY 11204

יז"ל לראשונה כ"ב כסלו תשפ"ב
מהדורה שניה עם הרבה תיקנים
כ"ב כסלו תשפ"ג

Typing by: Y.M. Berger

Design by:

הארות והערות יתקבלו בשמחה ע"י
avodasavodah@outlook.com

תשית לראשו עטרת פז

ידידנו הרבני הנגיד המפואר, נודע בכל קצוי תבל בגודל צדקת פזרונו, מקבל כל אדם בסבר פנים יפות, מסור בלב ובנפש למען קהלתינו הק' בבארא פארק בפרט, ולכל קדשי בית טאהש בכלל, בר אוריין רחים, ומוקיר רבנן ותלמידיהון ה"ה

הרה"ח נפתלי צבי הכהן שווארץ הי"ו

מראשי קהלתינו בבארא פארק

על שנטל על עצמו עול הדפסת הקונטרס

לע"נ

רבינו הסבא קדישא איש אלוקי קדוש ונורא שמו

מרחן רבי **אלימלך** בן רבי **משולם פייש** סג"ל זצוקללה"ה
אבדק"ק טאהש והגלילות יצ"ו

יהא ה"א בעזרו, להתברך בכל מילי דמיטב, ברוח ובגשם
מתוך הרחבת הדעת ומנוחת הנפש וכל טוב סלה

המברכים:

תלמידי חבורת עבדות עבדה בבארא פארק

שבע יזכור לנו אהבת איתנו

את נשמתם הטהורה של רבותינו הקדושים והטהורים
שרי בית הזוהר שרפי מעלה מאורי עולם ומצוקי תבל
אשר האירי פני תבל ומלואה להם דומיה תהלה

רבינו הראשון השרף אלקי קדוש ונורא שמו
מרן רבי **משולם פייש** בן רבי **מרדכי** סג"ל זצוקללה"ה
מייסד שושילתא קדישא הדין אבדק"ק טאהש יצ"ו
יומא דהילולא כ"ח סיון תרל"ג

רבינו הסבא קדישא איש אלוקי קדוש ונורא שמו
מרן רבי **אלימלך** בן רבי **משולם פייש** סג"ל זצוקללה"ה
אבדק"ק טאהש והגלילות יצ"ו
יומא דהילולא כ"ג כסלו תש"ג

רבינו הגאון הקדוש
מרן רבי **מרדכי** בן רבי **אלימלך** סג"ל זצוקללה"ה
אבדק"ק דעמעטשער והגלילות יצ"ו
יומא דהילולא א' דר"ח אלול תש"ד

רבינו הקדוש והטהור רבן ומאורן של ישראל
מרן רבי **משולם פייש** בן רבי **מרדכי** סג"ל זצוקללה"ה
אבדק"ק טאהש יצ"ו
יומא דהילולא ז"ך מנחם אב תשע"ה

זכותם הגדול והקדוש יגן עלינו ועל כל ישראל

י-ה זכות אבות יגן עלינו יזכור אהבתם ויחיה זערם שלא תאבד שארית יעקב זכותם יעמוד לנו וימליצו טוב
בעדינו להווע בכל מיילי דמיתב ובפרט לממשיך דרכם בקודש בגאון ועוז הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א,
ימים על ימי מלך תותיף שנותיו כמו דור ודור ולאורו נסע ונלך עדי יוליכינו לקבל משיח צדקינו בב"א

מפתח השלשלת תוכן הענינים

בפתח השער דבר הפתיחה..... עמוד ו'

תולדות ימי חייו (באידיש)

שנות נעוריו..... עמוד ז'

קשר השידוך..... עמוד יא'

מקום מגורי אביו הק'..... עמוד יג'

ממלא מקום אביו..... עמוד טו'

על כסא הרבנות..... עמוד יז'

פורים אין טאהש..... עמוד יט'

מושיען של ישראל..... עמוד כ'

אחרית הימים..... עמוד כא'

ביתו אחריו..... עמוד כב'

דברות קודש דא"ח מכ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א..... עמוד כג'

התקשרות רבינו לזקיננו הק' התקשרות פון רבינו הקדוש זי"ע צו זקיננו רבינו הסב"ק זי"ע..... עמוד לא'

חידושי תורה חידושי תורה שנשמע מרבינו..... עמוד לד'

בפתח השער דבר הפתיחה

למהדורה ראשונה

"שמחו ה' תלמידים ו'יגולו ה' חסידים בראותם בהופעת לאור עולם קונטרס תולדות וקורת ימי חייו של רביה"ק מרן רבי אלימלך סג"ל זצוקללה"ה הסבא קדישא. ואך למותר לספר בשבח ענין הנכבד הלזה לספר ולהעלות על הכתב קורת ימי חייו של אותו צדיק אשר ראו עין בעין האיך שעבד את קונו במסי"נ נפלאה ואהבה עזה רשפי אש שלהבת י-ה וכמו שהתבטא רבו מובהק ה"ה הגה"ק בעל צבי לצדיק מבלאזוב זצ"ל על רבינו בצחות לשונו הטהור "כ'האב געוואוסט אז אין טאהש ברענט א פייער, אבער אז עס ברענט אזא גרויסע פלאם וואס קיין שום ווינט קען נישט פארלעשן, דאס האב איך שוין נישט געוואוסט" עכלה"ק. וראו בעין איך שכל מעת לעת שלו היו כל כולו מלאים במצוות כרמון בדברים העומדים ברומו של עולם ה"ה תורה ועבודה וגמ"ח עד יומו האחרון עד שעלה ונתעלה נשמתו הטהורה ביום כ"ג כסלו שנת תש"ג לפ"ק לאור בעלמא דאתי וליהנות מזיו שכינתו.

ודבר בעתו מה טוב אמרנו להדפיס תולדות האלו בפר' וישב בעת הופעות הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א לשבות אצל תלמידיו וחסידיו, וראו לציין לשונו של הגה"ק מו"ה מאיר'ל מדזיקוב זי"ע בסה"ק אמרי נועם (פר' תצא ד"ה כי תבא בכרם וגו') וזל"ק: יש לרמז לבל יפול לב האדם בנסיעתו אל צדיקי הדור, והוא יודע בנפשו אחר כך אשר לא הועיל כלום, כי בבואו לביתו הרי הוא כמקדם, והדיבורים של הצדיק לא עשו כלל מסילה בלבבו. וזה הוא עצת היצר הרע למען יהיה נסוג אחור מזה וימנע לדבק עצמו אל הצדיקים. ובאמת כבר אמרו הצדיקים אשר גם חיי שעה הוא טוב. ועל כל פנים בעת היותו אצל הצדיקים ושומע דיבורי תורתם, אז בשעת מעשה מהרהר את בטוב, ואז טוב לו. ומפקחין את הגל בשבת עבור חיי שעה.....ואם כן תאמר מה לי אם אשמע דבריו הקדושים בלי יועיל כלל, אל תאמר כאלה, כי גם חיי שעה טוב מאוד עכלה"ק. ולכן מה טוב חלקינו אשר באים לחסות תחת צל כנפי אבינו רועינו הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א.

וברוב פאר והדר מו"ל את הקונט' אשר תיחזינה עיניכם ויעזור לנו השי"ת להמשיך בעבודת הקודש להו"ל אי"ה ביום כ"ח סיון הבעל"ט יומדה"ק של רבינו השרף להדפיס תולדותיו וקורות ימי חייו.

ומצלאין אנו לחיי מלכא אבינו רועינו הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א שיזכה להדריכינו ולהשפיע לנו מזיו הודו עד שנזכה לקבל פני משיח צדקינו ומלכינו בראשנו ובא לציון גואל בב"א.

ערב שב"ק פר' וישב יום כ"ב כסליו תשפ"ב לפ"ק
כ"צ תלמידי חבורת עבודת עבאד
בבארא @ ארק

תולדות ימי חייו

ליקוט סיפורים ועובדות
של ימי חייו

נערך ע"י הבחורים החשובים של חבורתינו

שנות נעוריו

רבינו הסבא קדישא איז געבוירן צו זיין גרויסן טאטע רבינו השרף זי"ע י"א ניסן ערב שבת הגדול (צו) שנת תרכ"ה, נאכדעם וואס רבינו השרף איז געווען ביים ציון פון הרה"ק ר"ר אלימלך פון ליזענסק זי"ע, אויפן יארצייט כ"א אדר שנת תרכ"ז, אין ער האט אויסגעזאגט דארט גאנץ ספר תהלים מיט א גרויס ברען אין התלהבות, ווען ער האט זיך צוריק געקערט אהיים פון ליזענסק קיין טאהש, האט ער זיך אנגערופן צו די רעביצין הרבנית הצדיקת מרת מינדל ע"ה בזה הלשון "עס קומט אונז א מזל טוב" מיר האבן גע'פועל'ט א בן זכר, אבער עס קומט מיט א תנאי, נאר אויב אונז גייען א נאמען געבן פארן קינד נאכן הייליגן רבי ר' אלימלך זי"ע.

נאך פאר ער איז געבוירן האט שוין רבינו השרף זצוק"ל פאראויס געזאגט אז ער וועט זיין א רבי און א פועל ישועות, און ער פלעגט זאגן בזה"ל "אונז זעמיר מבטיח אז ער וועט זיין א צדיק א פועל ישועות בימיו, אזוי ווי די רבי ר' אלימלך איז געווען בימיו". אין נאך ער איז געבוירן פלעגט ער אים רופן "מיין רבי רבי אלימלך'ל".

אין טאג י"ח ניסן- א' דחול המועד פסח איז ער אריין בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, און מען האט אים טאקע א נאמען געגעבן אלימלך, נאכן רבי ר' אלימלך פון ליזענסק זי"ע.

רבינו השרף האט אריין געלייגט שטארקע כוחות אים צו מחנך זיין אויפן דרך התורה וחסידות און ער האט אים באשטימט א פלאץ צו שלאפן אין זיין אייגענע צימער כדי ער זאל אזוי ארום קענען צוזעהן אין זיך קענען אפלערנען פון זיין הייליגע עבודה, ווי אזוי א איד דארף זיך לייגן און ווי אזוי א איד דארף אויפשטיין.

איינמאל אינמיטן די נאכט ווען זיין טאטע איז אויפגעשטאנען לעבודת קדשו, האט זיך דאס קינד אויף געוועקט, אין ווי נאר די טאטע האט דאס באמערקט, האט ער זיך אנגערופן בזה הלשון "מיין קינד גיס אפ די הענט, זאג ברכת התורה אין קוק ציה ווי אזוי א איד ברויך זיך צו פירן באנייכט..." אזוי האט ער זיך געפירט מיט אים אויף א יעדן טריט און שריט, און אים מדריך געווען לעבודת הבורא.

ווען ער איז נאך געווען א קליין קינד בערך פיר יאר אלט האט זיין טאטע געדינגען א רבי, א חסיד און א גרויסע ירא שמים פון רוסלאנד, און ער האט אים באשטימט צו זיין דער מלמד פון זיין באליבטן זוהן אלימילך'ל, צו לערנען מיט אים תורת ה' תמימה, און צו דאווענען מיט אים יעדן טאג, און צו לערנען מיט אים הלכות דורך אויס די שעות פון טאג.

און ער האט אנגעזאגט פאר'ן מלמד אז די ערשטע שעה זאל ער לערנען מיט אים חומש רש"י אדער גמרא תוס', די צווייטע שעה זאל ער שפאצירן און לערנען מיט אים ספרי חסידות אין סיפורי עבודת הצדיקים, אין דערנאך זאל ער לערנען מיט אים נאך א שעה גמרא תוס' אין דערנאך צוריק סיפורי צדיקים...

זיין טאטע האט זיכער געמאכט אז די זעלבע וועג ווי די מלמד חזר'ט גוט איבער מיט אים די גמרא תוס', אז עס זאל זיין רגיל בפיו. די זעלבע זאל ער אויך איבער חזר'ן מיט אים די דברי חסידות אין ספורי צדיקים, אז עס זאל אריינגיין אין די טיפקייט פון זיין הארץ.

צו זעהן ווי שטארק ער איז געווען באליבט אין די אויגן פון טאטע'ן ליינט די מעשה:

ווען ער איז געוועהן א קליין קינד פון בלויז זעקס יאר אלט, האט ער געבעטן פון זיין טאטע ליל זאת חנוכה אז ער וויל זייער שטארק מקיים זיין די מצוה פון נר חנוכה מיט א "זילבערנע מנורה" (וואס ביז דעמאלטס פלעגט ער צינדען מיט א מנורה געמאכט פון קארטאפל, מען פלעגט מאכן א לאך אין די קארטאפל און עס אויסליידיגען, אין עס אנפילן מיט אויל און אריין שטעקן א קנויט). האט אים זיין טאטע געענטפערט אז ווי נאר ער גייט ענדיגן צינדן מיט די מנורה אין די לעכט גייען זיך אויסלעשן, גייט ער אים איבערגעבן זיין אייגענע זילבערנע מנורה כדי ער זאל קענען אנצינדען אין דעם זיין לעכט, און אזוי האט ער געטוהן.

די חסידים דארטן האבן געטראכט אז זיין טאטע האט אים איבער געגעבן די מנורה נאר פאר יענע נאכט חנוכה, אבער ווען עס האט זיך דערנענטערט די ימי החנוכה די נעקסטע יאר האט די רבי געזאגט אז די זילבערנע מנורה באלאנגט פאר'ן קליינעם אלימלך'ל וויבאלד ער האט אים עס שוין איבער געגעבן במתנה די פארגאנגענעם יאר.

ווען די חסידים האבן דאס געהערט האבן זיי זיך שטארק געוואונדערט וויאזוי דאס קען זיין, זיי האבן קיינמאל געטראכט אז די כוונה פון די רבי אז געוועהן אים צו עס איבער געבן במתנה גמורה, דעמאלטס האט זיי די רבי געזאגט אז עס באלאנגט פאר אים, וויבאלד ער האט עס יא איבער געגעבן פאר אים די פארגאנגענע יאר "במתנה גמורה".

דעמאלטס האבן די חסידים אנגעהויבן צו מאכן השתדלות צו קויפן א נייע מנורה פארן רבי'ן, נאך אסאך השתדלות איז ענדליך געלונגען פאר די חסידים צו שאפן א נייע זילבערנע מנורה פארן רבי'ן ממש ערב חנוכה, די מנורה האט געדארפט אנקומען מיט די פאסט, אין יענע יארן האט די פאסט נאר אנגעקומען צו די שטעט ווי עס איז געוועהן א באן סטאנציע דערפאר האט די נייע מנורה געדארפט אנגעקומען צו איינע פון די נאנטע שטעט וואס דארט איז יא געוועהן א באן סטאנציע (ווי באקאנט איז די באן נישט א דורך געפארן אין שטאט טאהש ווייל רבינו השרף זי"ע האט געהאט א שטארקע קפידה אז עס זאל נישט זיין קיין באן).

ביז די מנורה איז אנגעקומען צו יענע שטאט, און ביז עס האט אנגעקומען די ידיעה אז די נייע מנורה איז אנגעקומען, און ביז מען האט געשיקט א שליח עס צוגיין אפנעמען, איז שוין געווארן נאכט און מען האט שוין געדארפט גיין צינדען, אבער וויבאלד ער האט נישט געוואלט צושטערן די שמחה פון זיין באליבטע זוהן, האט ער זיך נישט געוואלט באנוצען מיט זיין אלטע מנורה, וויבאלד ער האט שוין געזאגט אז ער געבט עס אוועק פאר זיין זוהן, צוליב די סיבה האט זיך פארשפעטיגט די הדלקת נר חנוכה ביז שפעט אין די נאכט אריין, אלעס וויבאלד ער האט נישט געוואלט מצער זיין דאס קליין קינד אלימלך'ל....

די מנורה איז געוועהן זייער באליבט ביי רבינו הסבא קדישא זי"ע און במשך אלע זיינע יארן האט ער זיך באנוצט מיט אט די הייליגע מנורה.

ליידער, האט דער קליינער אלימלך'ל נישט לאנג געקענט צוזעהן די הייליגע
עבודה פון זיין טאטע, ווייל זייענדיג א קינד פון בלויז אכט יאר אלט איז זיין הייליגע
טאטע פרי צייטיג אוועק געריסן געווארן פון אים, און ער איז אוועק אין טאג כ"ח
סיון תרל"ג. (ווי באקאנט איז די סיבה פון זיין הסתלקות געווען אז ער זיך מוסר
נפש געווען פאר כלל ישראל אפשרעלנדיג דורך דעם א שרעקליכע מגיפה, וואס
האט דעמאלטס געבוזעוועט אין לאנד אונגארן און עס איז טאקע אזוי געשעהן ער
איז אוועק פון די וועלט און האט דערמיט מכפר געווען אויף בני ישראל, והמגיפה
נעצרה....).

זיין מאמע הרבנית הצדיקת מרת מינדל ע"ה האט אים ווייטער מגדל געווען,
ווי אויך זיין שוואגער דער איידעם פון רבינו השרף זי"ע הרה"ק ר' יהוסף פון קאסאני
זי"ע באקאנט אלץ דער "בני שלשים" וועלעכע האט נאכגעפאלגט זיין שווער זי"ע
מיט די רבנות פון טאהש (צוליב דעם וואס רבינו הסב"ק זי"ע איז נאך דעמאלטס ווי
פריער דערמאנט געווען א קינד פון בלויז אכט יאר אלט דעריבער עפ"י עצתם פון
הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע, און הגה"ק בעל ייטב לב מסיגוט זי"ע איז דער
איידעם אויפגענומען געווארן דארט אלס רב ואב"ד), און האט אריין גענומען צו זיך
זיין שוואגער דעם קליינעם יתום'ל, אים צו ערציען, און נאך דער בר מצוה האט ער
דארט געלערנט ביי אים אין ישיבה, וואס די קאסאני'ער רב האט ווייטער געפירט.

זייענדיג א בחור פון זיבעצן יאר אלט אין די זומער חדשים פון יאר תרמ"ב איז
ער געגאנגן לערנען אין די ישיבה פון הרה"ק בעל ייטב לב מסיגוט זי"ע וואס איז
דעמאלטס געווען פון די בעסטע ישיבות אין לאנד אונגארן, אין ער האט זוכה געווען
זיך אסאך צו לערנען פונעם ייטב לב, אין ער האט געווען צו אים א "תלמיד חביב".

קשר השידוך

ווען ער האט געלערנט דארטן אין די סיגוט'ער ישיבה זומער תרמ"ב, האט מען גערעדט א שידוך פאר אים מיט די טאכטער פון הגה"ק רבי יצחק אייזיק ווייס זצוק"ל ראבדק"ק סוואליווע מחבר ספר בית יצחק, האט די סוואליווער רב געבעטן פון הרה"ק בעל בני שלשים פון קאסאן וואס איז געווען די עומד מצד החתן אז ער וויל פארהערן דעם בחור, האט די קאסינער רב אים באפוילן אז ער זאל זיך אנטוען בגדי שבת, און זיך ארויס לאזן צום שטאט מאריענבאד ווי די סוואליווער רב פלעגט זיך דארטן אויפהאלטן אין די זומער חדשים צוליב געזונטהייט.

האט ער זיך ארויס געלאזט אויפן לאנגן וועג, און ער איז אנגעקומען אין שטאט מארינבאד פרשת חוקת בלק, ווי נאר די רבי איז אריינגעקומען צום סוואליווער רב און ער האט אים געזען האט ער גלייך נושא חן געווען בעיניו און ער האט געפאלן דעם שידוך, עד כדי כך אז עס האט שוין נישט אויסגעפעלט אים צו פארהערן, ווייל זיין קדושה אין איידלקייט האט זיך גלייך דערקענט אויף זיין צורה, האט אים די סוואליווער רב געגעבן א פרעג "וועלכע סדרה גייט די וואך?" האט אים די רבי גענטפערט חוקת בלק, האט די סוואליווער רב אויסגערופן "מזל טוב מזל טוב!"

די נאכט נאכן שידוך שליסן, ווען די מחותן הגה"ק מסוואליווע איז געזעצן אין זיין צומער און עוסק געווען בתורה ועבודה האט זיך אנטפלעקט פאר אים בהקייץ רבינו מהרמ"פ זי"ע, אין ער האט אים אנגעוואונטשן ברכת מזל טוב, און ער האט אים געפרעגט היות מיין חשוב'ער זוהן איז א חתן געווארן מיט אייער טאכטער, קום איך דא פארהערן צו זעהן אויב ער שטייט צו חתונה האבן מיט א בת תלמוד חכם, אין ער האט ארום גערעדט מיט אים באריכות בפלפולה של תורה.

און דערנאך האט ער אים געפרעגט: אין וועלכע זכות האסטו זוכה געווען זיך צו משדך זיין מיט מיר און אריין ברענגן אין אייער שטוב אזא גרויסע נשמה? האט דער סוואליווער רב אנגעהויבן אויסשמועסן זיין יחוס, ביז ווען ער האט געזאגט אז

זיין עלטערע ברודער איז הגאון ר' שמואל צבי ווייס זצ"ל אבדק"ק מונקאטש פון די גרויסע תלמידים פון הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא זי"ע און פון רבינו ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב זי"ע הערנדיג דאס האט רבינו מהרמ"פ אים געזאגט "אויב אזוי פאסט איר פאר אונז אלץ מחותן...מזל טוב!"

נאך אפאר טעג איז אנגעקומען קיין טאהש א בריוו פון די מחותן הרה"ק מסוואליווע זי"ע, וואס אין דעם בריוו איז געשטאנען די פרטים פון די מעשה, און ער האט אים מודיע געווען אז ער האט זוכה געווען צו באקומען ברכת קדשו פון די צדיק וואס פון גן עדן קוקט ער זיך אום אויף זיינע קינדער.

אין יאר תרמ"ג האט רבינו הסבא קדישא זי"ע אויפגעשטעלט א בית נאמן בישראל, מיט הרבנית מרת פריידל ע"ה, און ער האט באשטימט זיין וואוינארט אין די עיר ואם בישראל מונקאטש און במשך פון פיר יאר האט ער סומך געווען על שלחן חותנו הגה"ק בעל בית יצחק זי"ע וואס איז אין יענע טעג געווען די ראבדק"ק מונקאטש.

נאך פון יענע טעג האט ער זיך געפירט כדרכו בקודש מיט א געוואלדיגע צניעות, צו באהאלטן זיין גרויסע מדריגות פון די מענטשן אין שטאט, אבער זיין שווער האט יא געזען אויף אים אז ער איז א כלי מחזיק ברכה, און אז ער גייט נאך אמאל אויפלאמען די הערצער פון אידישע קינדער מיט זיין תורה וקדושה, צוליב דעם האט ער באשטימט א שיעור קבוע צו לערנען מיט אים יעדן טאג כסדרן.

פון נאכט צו נאכט האט ער געהאט מיט אים א שיעור קבוע, פון ווען די זוהן איז אונטער געגאנגען ביז חצות הלילה, פון דארט איז ער געגאנגען יעדן נאכט צו די שטוב פון די רב אין שטאט הרה"ק בעל שם שלמה מ'מונקאטש זי"ע וואס יעדע נאכט פלעגט ער פירן מיט די גאנצע עולם די נאכט סעודה (אזוי ווי זיין רבי די הייליגע דברי חיים זי"ע פלעגט זיך פירן צו פראווענען יעדן טאג א סעודה מיט זיינע חסידים) און דער שם שלמה זי"ע פלעגט אים שטארק מקרב זיין, און מכבד זיין און מיט אים זיך משתעשע זיין, ער פלעגט קיינמאל נישט אנהייבן זיין סעודה ביז ווילאנג די רבי איז געקומען, און טיילמאל ווען דער רבי האט אביסל געשפעטיגט פלעגט ער שיקן

א שליח אים צו מודיע זיין אז מען ווארט נאך אויף אים און ער זאל שוין קומען, ביי די אלע סעודות האט די רבי אסאך מקבל געווען פון אים און פון דארט איז די רבי צוריק געגאנגען צו די הויז פון זיין שווער ממשיך זיין די שיעור מיט אים ביז די פארטאג'ס שעות.

אזוי האט ער זיך געפירט יעדע נאכט במשך פון די פיר יאר וואס ער האט געוואוינט אין דער שטאט מונקאטש, אין ער האט זוכה געווען צו מקבל זיין פילע הויפענעס מיט תורה אין חסידות פון זיין גרויסען שווער, ווי אויך האט זיין שווער אים איבער געגעבן אלע זאכן וואס ער האט מקבל געווען פון זיינע רבי'ס, (און איז געווען זייער באליבט אין די אויגן פון זיין שווער).

זיך באזעצענדיג במקום מגורי אביו הק'

נאך פיר יאר וואס די רבי האט געוואוינט אין מונקאטש, האט ער באשלאסן זיך צוריק צו קערן צו מקום מגורי אבותיו, קיין טאהש, אין טראץ די בקשות פון תושבי מונקאטש וועלעכער האבן אים שטארק געשעצט, און אנערקענט זיין גדלות אין תורה און קדושה, וואס האבן אים געבעטן ער זאל בלייבן וואוינען ביי זיי, פארט האבן זיי נישט מצליח געווען איבער צו דרייען זיין שטארקן רצון זיך צו באזעצן אין די שטאט טאהש.

בעפאר ער האט זיך אריבער געצויגן קיין טאהש, האט ער אל פי פקודת פון זיין שווער ארום געפארן צו גדולי הדור כדי צו נעמן פון זיי סמיכת הוראה אויף רבנות, צווישן די גדולי הדור וואס ער האט באקומען פון זיי סמיכה זענען געווען די גאונים והגדולים: הגאון ר' יצחק שמעלקיש זצ"ל אבדק"ק לעמבערג בעל מחבר 'בית יצחק', הגאון ר' יואל צבי ראטה זצ"ל אבדק"ק חוסט בעל מחבר בית היוצר, הגאון ר' יהודה גרינפעלד זצ"ל אבדק"ק סעמיהאלי.

האבענדיג ביי זיך די כתבי סמיכה פון די גדולי הדור, האט ער זיך אריבער געצויגען און זיך באזעצט אין טאהש.

עס איז וויכטיג אנצומערקן אז טראצדעם וואס זיין שוואגער דער בני שלישים פון קאסאני זי"ע האט דאן שוין נישט געוואוינט אין טאהש ווייל ער איז שוין דעמאלטס געווארן אויפגענומען אלס רב ואב"ד מאדע (פון ווי ער איז דערנאך אריבער צו די רבנות שטעלע פון די שטעט דעברעצין, און קאסאני) דאך איז די רבי דערווייל נאך נישט געווארן אויפגענומען אלס רב אין טאהש, ווייל בשעת דער קאסאני'ער רב האט פארלאזט די רבנות אין טאהש האט ער אוועק געגעבן די רבנות אלס נדן פאר זיין שוואגער דער באר מנחם פון קאלוב זי"ע, דערפאר ערשט נאך וואס דער באר מנחם האט זיך אריבער געצויגן קיין קאלוב איז די רבי אויפגענומען געווארן אויף זיין פלאץ אלס "רב ואב"ד דק"ק טאהש".

זיך באזעצענדיג אין שטאט טאהש, איז ער געזעצן על התורה ועל העבודה "שעות ארוכות" ביז שפעט אין די נאכט אריין (באהאלטענערהייט-כדרכו בקודש), מיט א חשקת התורה, און מיט א מורא'דיגער ברען און התלהבות, ער איז געווען באוואוסט אין שטאט אלס א הייליגער מענטש און א גרויסע תלמיד חכים.

וואוינענדיג דארט אין טאהש פלעגט ער ארום פארן פון שטאט צו שטאט זיך צו באקענען מיט אלע צדיקי אמת, כדי זיך צו אפלערנען פון זייערע דרכים אין עבודת השם.

רביהקוה"ט זצוקללה"ה דערציילט: אז דער זיידע האט אים געהאט געזאגט, אז ער איז געווען באזוכן ביי אלע צדיקים אין פולין, ביי איינעם אויף א שבת, אדער א יומא דפגרא, אדער סתם אין א וואכענדיגער טאג, און אמאל נאר אויף א שעה/צוויי, און די אלע צדיקים האבן אים שטארק מחבב געווען, און מקרב געווען, זעענדיג אין אים א כלי מחזיק ברכה.

ממלא מקום אביו

אזוי ווי פריער דערמאנט איז דער רבי געווען א בן יקיר וחביב צו זיין טאטע רבינו מהרמ"פ זי"ע, און ווען ער איז נאך געווען א קליין קינד האט שוין זיין טאטע באוואונדערט זיין הייליגע נשמה, ער האט געזאגט אז ער זעהט אז ער גייט נאך אמאל אויפפלאמען די הערצער פון אידישע קינדער מיט זיין תורה אין מיט זיין קדושה. ער האט אויך אנטפלעגט רצון קדשו אז ער זאל זיין די ממלא מקום מיט די רבנות אין טאהש.

ווי פריער דערמאנט האט דער רבי אויסגעווארט ביז ווען דער שוואגער דער באר מנחם האט זיך אריבערגעצויגן קיין קאלוב, און ערשט דערנאך איז ער געווארן רב אין טאהש.

איבער דעם התמנות פונעם רבי אין טאהש, און פונעם באר מנחם אלס רב אין קאלוב ווערט דערציילט א ענין פלא:

איינמאל ווען דער רבי איז געווען אינטעוועגנס אויפן באן קיין קליינווארדיין צו אן אסיפה לטובת כולל שומרי החומות צדקת רמבעה"נ (זייענדיג פון די נשואי הכולל אין אונגארן), האט ער זיך באגעגענט מיט הגה"ק רבי בעריש באנעט זצ"ל אבדק"ק קאלוב (בנו וממלא מקומו של אביו הגה"ק רבי ישעי' באנעט זצ"ל - בנו של הגה"ק המפורסם רבי מרדכי באנעט זצ"ל אבדק"ק ניקלשבורג), האט אים דער קאלובער רב געפרעגט, פארוואס ער נעמט נישט אן קיין שום רבנות פאסטן? האט ער געענטפערט, אז כל זמן דער שוואגער דער באר מנחם טרעפט נישט קיין אנדערן רבנות וויל ער נישט איבער נעמען די רבנות אין טאהש. האט דער קאלובער רב זיך אנגערופן "איך האף דיר בקרוב א טובה צו טון בנוגע דאס רבנות, ווייל דיין פאטער האט מיר א טובה געטון, ער האט זיך משתדל געווען פאר מיר אז מען זאל מיר אויפנעמן אלץ רב אין קאלוב".

א קורצע צייט דערנאך ווען די רבי איז אויפגעשטאנען לעבודת קדשו בחצות הלילה, גייענדיג אין מקוה, האט ער באגעגענט זיין שוואגער דער באר מנחם, און דער באר מנחם האט אים דעמאלטס דערציילט, אז ער איז געווען נעכטן אין קליינווארדיין און ער האט געהערט אז דער קאלובער רב ר' בעריש באנעט איז

נפטר געווארן. האט זיך די רבי אנגערופן צום באר מנחם "יעצט וועט מען דיר אויפנעמען אלס רב אין קאלוב"... האט דער באר מנחם אים געפרעגט אינגאנצן פארוואונדערט: "וואס פאלט אייך איין אז מען וועט מיר דארט אויפנעמען אלס רב?", האט ער אים פארציילט וואס דער קאלובער רב האט אים געזאגט מיט א קורצע צייט צוריק. וכך הוה, נאך א פאר טאג זענען די ראשי וטובי הקהל דק"ק קאלוב געקומען צום באר מנחם זצ"ל מיט א קאנסוס און אים פארבעטן צו איבערנעמען דאס רבנות שטעלע אין די שטאט קאלוב, אין ער האט מסכים געווען צו ווערן זייער רב, און ער האט זיך טאקע אריבער געצויגן קיין קאלוב.

געווען איז עס אין יענע תקופה ווען די רבי האט געדארפט איבערנעמען די רבנות אין טאהש, איז געווען דארט א איד א גרויסער ת"ח ונשיא פנים וועלעכער האט נישט געוואלט אז די רבי זאל איבערנעמען די רבנות אין ער האט געטוען פארשידענע פעולות אז דאס זאל נישט צושטאנד קומען

דער שרף וועלעכער איז שוין דאן געווען אויפן עולם העליון א שיינע פאר יאר, האט זיך באוויזן ביינאכט אין חלום פאר דעם איד און אין אים געזאגט: "דו טשעפעסט מיין קינד? כ'וועל דיר דערלאנגען!" האט דער איד געזאגט אז ער זאגט צו אז ער וועט מער נישט טשעפענען.

אבער דעם אנדערן טאג האט ער ווייטער נישט גערוהט, איז דער שרף געקומען נאך א נאכט: "די טשעפעסט מיט מיין קינד וכו'" האט ער צוגעזאגט אז ער וועט מער נישט טשעפענען, אבער ער האט ווייטער נישט גערוהט. איז ער געקומען און ער האט אים "דערלאנגט..." און דער איד איז נפטר געווארן ר"ל.

דאס אלעס האט פאסירט אין יאר תרס"ב. ווען דער רבי איז געווען אין די עלטער פון זיבן און דרייסיג יאר, איז ער אויפגענומען געווארן אלס "רב ואב"ד דק"ק טאהש והגלילות יצ"ו", צו פארנעמען די רבנות שטוהל אויף וועלעכער עס איז געזעצן זיין הייליגער טאטע זי"ע, און לכבוד די "חגיגה" פון זיין אויפנאמע, איז זיין שוואגער דער בני שלישים זי"ע (וועלעכער איז שוין דעמאלטס אויפגענומען געווארען אלס רב ואב"ד אין קאסאני), ספעציעל געקומען צו פארן מיטצוהאלטן די געהויבענע מעמד "הכתרה".

די קאסאני'ער רב האט דעמאלטס איבער געגעבן וואס ער האט געהערט פון זיין גרויסן שווער, רבינו מהרמ"פ זי"ע: אז עס איז אים "נוגע בנפשו" אז ווען זיין אלימלך'ל וועט גרויס ווערן, זאל ער זיין די ממלא מקום אין טאהש. אין דערמיט איז מקיים געווארן רצון קדשו זי"ע.....

על כסא הרבנות

ווי נאר רבינו הסב"ק איז אויפגענומען אלץ רב אין טאהש, איז די שטאט פארוואנדעלט געווארן אלטס א צענטראלן ארט, ווי צענדליגער אידן פון איבעראל זענען געקומען פוקד זיין "און אויס'פועל'ן רפואות וישועות פונעם גרויסן צדיק, וואס האט יעדעם אויפגענומען בסבר פנים יפות".

אפגערעדט די חסידים וואס זענען געקומען צופארן צום סבא קדישא, ביזא דפגרא ובימים טובים, ובזמנים מיוחדים, צו וויילן בצל הקודש לחזות בנועם ה', צו זעהן די געוואלדיגע עבודת הקודש פונעם סב"ק, וואס איז נישט מעגליך אין קורצע שורות צו אראפלייגן.

אין די בראשית יארן פון זיין רבנות, האט די רבי וויטער געפירט די "ישיבה הרמה דק"ק טאהש" אין ער האט מרביץ תורה געווען פאר די בחורי חמד, וועלעכער האבן זיך צוזאם גענומען צו מקבל זיין מבאר תורתו.

כדרכו בקודש האט ער זיך צוריק געהאלטן פון מאכן א רעש ופרסום, און עס איז געווען א קליינע ישיבה פון בערך פערציג בחורי חמד, און די רבי פלעגט אליין לערנען מיט זיי חוקי ה' ותורתו.

פון טאג צו טאג פלעגט ער פארלערנען א שיעור פאר זיי כסדרן, און פאר ער האט אנגעהויבן א נייע שיעור, האט ער פארהערט די בחורים פון דעם נעכטיגע לימודים, כדי צו זעהן אויב זיי האבן גוט פארשטאנען די נעכטיגע שיעור.

די ישיבה אין טאהש האט אנגעהאלטן ביז אינמיטן די יארן פון די ערשטע וועלט

מלחמה, וואס דעמאלטס איז געפאלן אויף די בחורים א חוב וואס די מדינה האט געצווינגען יעדע בחור זיך צו שטעלן צו די מיליטער, צוליב דעם איז דער רבי געווען געצווינגען צו אפשפארן די הייליגע ישיבה.

ווען די מלחמה האט זיך אביסל אפגעשטעלט, האט ער מיידל געווען "ישיבה קטנה" לילדי תשב"ר פאר קינדער פון די עלטער פון אכט יאר ביז פערצן יאר, אין די רבי'ס זוהן הרה"ק רבי אליעזר צבי זי"ע איז געשטאנען בראש הישיבה, און אסאך פון די קינדער פון טאהש און פון די גלילות זענען געקומען דארט צו לערנען תורה, די רבי האט געהאלטן א שטארקע אויג אויף די הנהגה פון די ישיבה, און יעדע שטיק צייט פלעגט די רבי אליין קומען אין ישיבה פארהערן די לימודים פון די לעכטיגע לילדי תשב"ר.

פקודי ה' ישרים משמחי לב:

איינע פון די גאר הויעכע מדריגות וואס רבינו הסב"ק האט פארמאגט איז 'די גרויסע כח השמחה', ווי אלעמאל האט ער געהאט א שמייכל אויפן פנים, צו יעדע מצב, אזוי אויך האט ער געמאכט די ארומיגע אין א גוטע מוט, אויפברענגענדיג א שמייכל דורך סיי וועלכער מיטל, אבי יענער זאל זיין גוטמוטיג און אויפגעלייגט

די רבי פלעגט שטענדיג זאגן: א יוד טאר נישט זאגען אוי! מיט שמחה העלפט דער אויבערשטער...!!!

דביקות אצל אביו הק':

רבינו שליט"א האט ביי א געלעגענהייט דערציילט, אז די זיידע רבינו הסב"ק פלעגט לאחר פטירתו פון זיין הייליגען פאטער רבינו השרף, אים וואונטשן גוט שבת יעדע פרייטאג צונאכטס פון די פענסטער פון בית המדרש, ווי מען האט געקענט זעהן דעם ציון הקדוש פונדערווייטענס וואס געפונט זיך אויף א בערגל (דערנאך האט די רבי שליט"א געזאגט, אז אויך ער פירט זיך אזוי אין קרית טאהש זינט די הסתלקות לשמי מרום פון אביו הק', צו וואונטשן גוט שבת פרייטאג צונאכטס פאר רבינו הקדוש זי"ע, פונעם מזרח צומער פענסטער פון בית המדרש הגדול צום ביה"ח ציון קדשו).

פורים אין טאהש

דער סבא קדישא איז ספעציעל באוואוסט געווען מיט זיין עבודת הקודש ביום הפורים. "פורים אין טאהש" האט מען געוואוסט איבעראל, טראגט א באזונדערע באדייט. "מען האט געשפירט געוואלדיגע אורות, מ'האט געזען א התגלות, מ'קען דאס נישט אפמאלן" האט זיך רביהקוה"ט זצוקללה"ה אמאל אויסגעדרוקט אויף די אומפארגעסליכע מאמענטן וואס ער האט מיטגעהאלטן בימי הפורים ביים זיידן דער סבא קדישא.

הגם דעם וואס דער סבא קדישא האט, ווי געזאגט, זיך שטארק געפירט בהצנע לכת, א יוצא מן הכלל איז געווען פורים, וואס דעמאלטס האט מען געזען א מורא'דיגע עבודה און אין פורים האט ער באוויזן אויסטערלישע אותות ומופתים. דער טאג איז געווען א לאנגער קייט פון תפלות ובכיות, משתה ושמחה. עס זענען יאר יערליך געקומען הונדערטער אידן כאטש עס איז נישט געווען קיין באן קיין טאהש איז מען געקומען מיט פערד און וועגענער, וואס איז געווען אנגעלייגט אינעם גרויסן הויף נעבן שול.

ביי א געלעגענהייט האט רביהקוה"ט דערציילט אז ווען דער פעטער הרה"צ רבי אשר זצ"ל אב"ד קאלוב, דער יונגסטער זוהן פונעם זיידן דער סבא קדישא, האט מספיד געווען דעם זיידן ביים לוייה, האט ער צווישן אנדערע געזאגט: "ווער עס האט נישט געהערט דעם הייליגן טאטן זאגן ברכת התורה פורים אינדערפרי, דער האט נאך קיינמאל נישט געהערט ווי אזוי מען דארף מאכן א ברכה".

דער באקאנטן פתגם קודש וואס רביהקוה"ט פלעגט כסדר איבער'חזר'ן און מיט דעם משפיע געווען ישועות פאר אידישע קינדער, האט ער געהערט פונעם זיידן דער סבא קדישא ביים סעודת משתה היין, ווען ער איז געשטאנען הארט נעבן אים, אין געהערט די דייטליכע דברות קודש יוצאים מפה קדשו, בזה"ל: "מ'האב מיר אויסגעבעטן ביים אייבערשטן, אז ווער עס איז אונז מהנה, דער מוז ביי אונז געהאלפן ווערן".

מושיען של ישראל

טראץ דעם וואס רבינו הסב"ק האט נישט געוואלט אז ער זאל נתפרסם ווערן, און האט שטענדיג באהאלטן זיינע הייליגע הויכע מדריגות מעין כל רואה, צו פארהוילן פון די ארומיגע זיינע יכולת וואס ער קען באמת,

אבער שמו הטוב הלך לפניו, ווען א איד איז געקומען אנקלאפן זיך נוטענדיג פאר א ישועה, האט אים דער סב"ק שטענדיג געהאלפן, און דאס האט פאראורזאכט אז דער סב"ק איז נתפרסם געווארן איבעראל פאר א גרויסער פועל ישועות.

דער סב"ק איז געווען א מיצר בצרתן של ישראל, און א ריכטיגער 'מושיען של ישראל', אנקניפענדיג יעדע צרה ביי זיין הארץ אזוי ווי עס פאסירט ביי אים ממש, און יענעם ארויסהעלפן מיט וואס נאר מעגליך, ועד בכלל, צו אים ארויסזעהן פונעם פלאנטער,

רבינו הסב"ק פלעגט זיך אפטמאל אויסדריקן, מיין הארץ שטעכט מיר פון צרות ישראל ... אזוי אויך איז באקאנט, וואס רבינו הסב"ק פלעגט זאגן (ווי פריער דערמאנט), מיר האבן זיך אויסגעבעטן ביים אייבירשטען, אז ווער עס איז אונז מהנה, מוז ביי אונז געהאלפן ווערן.

איינמאל האט זיך די סב"ק אנגערופן, ווען די ארומיגע האבן גערעדט פון כח הצדיקים צו פויעל'ן ישועות, ברוך השם אונז דארף מיר זיך נישט שעמען פאר קיינעם!!! מיינענדיג צו זאגן, אז אלע ברכות וואס דער סב"ק וואונטשט אן ווערט מקויים.

רבינו הסב"ק האט אויך שטארק מרעיש עולמות געווען בעפאר די ערשטע און צווייטע וועלט מלחמה, איבער די גזירה פון נעמען אידישע קינדער צום מיליטער, פיל ברכות האט ער פארטיילט, און פיל תפלות ותחנונים געדאווענט און פארגאסן טרערן פארן וואוילזיין פון די געליטענע, און אסאך אידן זענען טאקע ניצול געווארן אדאנק דעם סב"ק זי"ע.

אחרית הימים

אין חודש כסלו שנת תש"ג, איז די רבי שטארק אפגעשוואכט געווארן, און ער האט געזאגט אז ער קען שוין נישט דערהייבן די צרות ישראל וואס ווערן אלץ מער און מער, און ער ווערט קראנק פון די צרות.

ערב שבת קודש ח"י כסלו איז די רבי שטארק קראנק געווארן מיט שטארקע יסורים און ער האט נישט געוואלט רעדן (ווייל אזוי האט ער געהאט מקבל געווען פון זיין רבי הגה"ק מבלאזשוב זי"ע, נישט צו רעדן די טעג פאר די הסתלקות וואס דאס שוואכט די כח הסט"א). נאר ער האט געוויזן ברמיזא אז ער ווערט נסתלק פון די וועלט (לצורך גדול האט ער גערעדט אויף לשון הקודש).

ליגענדיג אין בעט, ארומגענומען מיט זיינע קינדער אין מקורבים איז דער רבי ווייטער אנגעגאנגען מיט זיין עבודת הקודש, ער האט געווינקען אז די וואס קומען צו אים נאך א ברכה, זיך געזעגענען, אדער פועל'ן א ישועה זאל מען אריין לאזן, אויב איינער איז געשטאנען אינדרויסן האט ער דאס ברוח קדשו תיכף געשפירט, און געווינקן אז מען זאל יענעם אריינלאזן, און די אלע אידן זענען פארשטייט זיך באלד געהאלפן געווארן.

מיטוואך צופרי כ"ג כסלו, האט מען אים אנגעטוען די תפילין, אין מען האט געעפענט די טיר צום ביהמ"ד אין דער רבי האט מיט געזאגט קדושה, דערנאך האט מען געזאגט נשמת, אין דער רבי האט פארראכטן דעם קאפל, און האט ארויף געלייגט די האנט אויף די אויגן און מקבל געווען עול מלכות שמים, און אראפ געצויגן די האנט פון די אויגן ביז נאך די בארד, אין מיט דעם האט דער רבי צוריק געקערט די הייליגע אויסגעלייטערטע נשמה ליוצרה, בקדושה וטהרה אום 9:30 צופרי, במעמד פון די קינדער און אן ענגע צאל מקורבים, זאגענדיג נשמת און פסוקי יחוד.

דער סבא קדישא האט זיך געהאט אויסגעדרוקט אז ווילאנג ער וועט לעבן וועט די אותו האיש ימ"ש נישט אריינקומען קיין אונגארן, וכך הוה, בערך א יאר שפעטער זענען די נאציס ימ"ש אריינגעקומען קיין אונגארן.

ביתו אחריו

די סבא קדישא האט איבער געלאזט די הייליגע קינדער וועלעכע האבן ממשיך געווען די שלשלת זהב, אבער בלויז א קורצע צייט, ווייל מיט אייניגע יארן דערויף איז ליידער רוב משפחה אומגעברענגט געווארן אויף קידוש ה' אין אוישוויץ הי"ד.

ואלו הן:

דער עלטסטער זוהן הרה"ק רבי מרדכי זי"ע, וועלעכער איז געווען רב ואב"ד דק"ק דעמעטשער, נעקד"ה א' דר"ח אלול שנת תש"ד, און די רעביצין הרבנית צירל און רוב קינדער אין חודש סיון שנת תש"ה, הי"ד.

הרה"ק רבי יצחק אייזיק זי"ע, וועלעכער איז געווען די טאהש'ער רבי אין שטאט קליינווארדיין, נעקד"ה מיט זיין גאנצע משפחה, י' סיון שנת תש"ד, הי"ד.

הרה"ק רבי אליעזר צבי (ר' לייזער'ל) זי"ע, וועלעכער איז געווען דומ"ץ בק"ק טאהש, נעקד"ה מיט זיין גאנצע משפחה, י' סיון שנת תש"ד, הי"ד.

הרה"ק רבי אשר זי"ע, וועלעכער איז געווען אבדק"ק קאלוב, נעקד"ה מיט הרבנית הצ' מרת רחל (א שוועסטער פון רביהקוה"ט) אין אלע אכט קינדער, אין חודש סיון שנת תש"ד, הי"ד.

איבער געלעבט האט בלויז דער זון הרה"צ רבי חיים שלמה זצ"ל, וועלעכער איז געווען אבדק"ק חוסט, וואס האט זיך שוין געפונען אין אמעריקע זינט שנת תרצ"ז, נישט לאנג בעפאר די שרעקליכע צווייטע וועלט מלחמה האט אויסגעבראכן. ער איז נפטר געווארן י"ב שבט תשמ"א.

דברות קודש

מתוך דב"ק של כ"ק מרן אדמו"ר
עט"ר שליט"א

ס"ג בשב"ק פרשת וישב "שבת כינוס" כ"ג כסליו תשפ"ב

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. (לז א)

פתח ב'שיבה' וסיים ב'מגורי'

יש לדייק, וכבר הקשה כן אדמו"ר הק' זי"ע בשם המפרשים (כלי יקר אוה"ח הק' ועוד) על מה שפתח הכתוב בלשון 'וישב יעקב' ומסיים בלשון 'מגורי אביו', והיה לו לומר בלשון אחד, או שיאמר וישב יעקב בארץ ישיבת אביו או שיאמר ויגר יעקב בארץ מגורי אביו.

מה הטעם שצדיקים מבקשים לישוב בשלוה ומזדוע מסרב הקב"ה לזה

ועוד יש להבין דברי רש"י הק' שם, 'וישב, ביקש יעקב לישוב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישוב בשלוה, ואומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישוב בשלוה בעולם הזה' וכו'. והקשו תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע, שהוא דבר פלא, דבאמת קשה להבין, מה הטעם שאין רצון השי"ת שצדיקים ישבו בשלוה גם בעולם הזה, דהלא כוונת יעקב ודאי היתה שיהיה לו שלוה בעוה"ז כדי שע"י כך יהיה לו פנאי לעבודת הבורא כראוי, וכאמרם ז"ל (ברכות סד). 'תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנאמר (תהלים פד ח) 'ילכו מחיל אל חיל'. וכתבו המפרשים ד'אין להם מנוחה' הכוונה שאינם רוצים במנוחה, אלא שכל שאיפתם בעולם הזה היא לילך מחיל אל חיל, ומשתוקקים תמיד להתעלות יותר ויותר בעבודת ה', וא"כ, הגם שעיקר התכלית הוא העולם הבא, מזדוע ימנע ממנו הטוב לישוב במנוחה בעולם הזה, כדי שיוכל לעבוד את הבורא במנוחה ושלוה. ואמנם איתא במדרש (בר"ר פד ג) שזה הוא מדברי השטן לקטרג על הצדיקים, וז"ל: 'א"ר אחא בשעה שהצדיקים יושבים בשלוה ומבקשים לישוב בשלוה בעולם הזה, השטן בא ומקטרג ואומר לא דיין שהוא מתוקן להם לעולם הבא, אלא שהם מבקשים לישוב בשלוה בעולם הזה. תדע לך שהוא כן, יעקב אבינו ע"י שבקש לישוב בשלוה בעוה"ז, נזדווג לו שטנו של יוסף, ע"כ. אבל רש"י ז"ל פירש שקאי על הקב"ה, ולפי דבריו קשיא טובא כאמור.

תכלית עבודתנו בעת הזה, הנלמד ממכירת יוסף, מי חנוכה, ויום ההצלה ויומא דהילולא דרבוה"ק זי"ע

ונראה לפרש, ונקדים כי הנה עלינו להתבונן עכשיו בגודל השעה, דהנה אנו עומדים כעת בעידן רעווא דרעוויין, בפרשה שמדובר בה ענין מכירת יוסף הצדיק ואשר קרהו במצרים, וידוע שסיפורי התורה הם נצחיים, ונוגעים לכל אחד ואחד. וכמו כן אנו ניצבים סמוך ונראה ליו"ט חנוכה שיחול מחר בערב אי"ה, והיום ההילולא קדישא של רבינו הסבא קדישא זי"ע, וגם אתמול (ערש"ק, כ"ב כסלו) היה יום ההצלה של אדמו"ר הק' זי"ע, היום אשר בו ניצל ממות לחיים, להחיות עם רב, ולחיותנו כהיום הזה. ולכן הזמן גרמא להתבונן איך לצאת ידי חובה כלפי שמיא, ומה היא תכלית עבודתנו בעת כזאת. אין הקב"ה מכה אלא אם כן ברא רפואה למכה. והנה אמרו חז"ל (מגילה יג:) 'אמר ריש לקיש, אין הקדוש ברוך הוא מכה את ישראל אלא אם כן בורא להם רפואה תחילה'. דהיינו, שתמיד יהיה לבני ישראל איזה דרך להינצל מצרתם, הן על ידי תפלה ובקשה, או על ידי איזה דבר הצלה באיזה דרך שיהיה.

וכתב בספה"ק 'באר מים חיים' [שיחול השבוע יו"ד דיליה, ביום כ"ז כסלו ג' דחנוכה], על הפסוק (שמות טו כו) 'ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו, כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך, כי אני ה' רפאך'.

ובפשטות הכוונה היא, שההבטחה היא לא אשים עליך כל מחלה כי אני ה' רפאך. אבל הוא ז"ל פירש (בפרשתנו ד"ה ויהי כאשר בא יוסף) וז"ל: 'שהקב"ה בורא להם רפואה תחילה קודם למכה, כי אם היה המכה קודם בריאת הרפואה, היה קשה להם לסבול המכה מפני קשיותה, ונראה שזה פירוש הכתוב (שמות טו כו) כל המחלה אשר שמתי וגו' לא אשים עליך כי אני ה' רפאך, פירוש שאני לא אשים עליך המכה כי אם כשכבר אני ה' רפאך [דתיבת "כי" משמש בד' לשונות, וכאן משמש בלשון אלא] כשכבר בראתי הרפואה', ע"כ.

יעקב אבינו ביקש לפעול הרפואה קודם המכה העתידה לבא על בני ישראל

ונראה לומר, שיעקב אבינו גם כן ביקש להמציא רפואה קודם למכה לדורות הבאים אחריו, לפי שצפה ברוח קדשו כל הגלגולים שיעברו על בני ישראל בכל הדורות, וראה שיבא עת אשר גם בית המקדש השני יחרב, ויהיו בני ישראל מטורפים בגלות וירבו הנסיונות, ודאג מי יעמוד בתפלה לעורר רחמים על כלל ישראל בצרתם לו צר.

כל הנסיונות של יעקב אבינו היה בשביל להמתיק את הענינים הללו כשיבאו על בני ישראל

ואאמור ר' הק' זי"ע היה רגיל לומר בשם השל"ה הק' (תורה אור ויגש אות יא), שהצרות והיסורין שעברו על יעקב אבינו ע"ה, שברח מעשו, ונרדף מלבן שבקש לעקור את הכל, ומעשה דינה, ומכירת יוסף היו כנגד הד' גלויות, בבל מדי יון אדום, כי כל מה שאירע ליעקב בפרטיות אירע אח"כ לבניו ובני בניו בכלליות, והוא בקדושתו תיקן והמתיק הגלויות לבני ישראל.

יעקב אבינו ביקש שבניו ישבו בשלוח ולא יכלו בגלות אדום ח"ו

הרי דענין מכירת וירידת יוסף מצרימה הוא כנגד גלות אדום שעדיין עתה אנו שרויים בו. והנה יעקב אבינו ידע שיהיה קשה מאד לבני ישראל בגלות זו, וירא מאד באיזו זכות ובאיזה כח יוכלו לעמוד ולהתחזק נגד כוחות הסט"א בימים ההם, ואיך יעמדו בני ישראל להתפלל אל השי"ת, ואיך יוכלו להחזיק באמונה בה' בקדושה ובטהרה, ובגלל יראתו הגדולה, לא היה יכול לישב בהשקט ובשלוח, דהלא אם קשה להם ליוצ"ח אין לאבותיהן מנוחה. וזהו שפירש רש"י ביקש יעקב לישב בשלוח, היינו על ידי שימתיק לבני ישראל את הגלויות, גם את גלות מצרים ערות הארץ וגם את גלות אדום באחרית הימים. וזה הוא הפירוש 'וישב יעקב' ביקש יעקב לישב בשלוח, היינו שישבו בניו בשלוח עד סוף כל הדורות, ולשם כך ראה שצריך לקבל על עצמו את הנסיון של מכירת יוסף, שהוא ימתיק במעט את גלות אדום הקשה מכולם, ולא יתערבו בגוים להיות עמהם כעם אחד מטורח הגלות המר והארוך הזה ח"ו, והיינו דכתיב 'בארץ מגורי אביו', 'מגורי' מלשון פחד ומורא, כמו שכתוב (דברים ט יט) 'כי יגרת' מפני האף והחמה', והיינו שהיה דואג ומיצר על ענין גלות האחרון, גלות אדום, שיאחזו בני ישראל באמונתם בה' אחד.

הקב"ה משבח את הצדיקים שלא דיין מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לתקן את הדרך לבניהם גם בעוה"ז

וכראות השי"ת את התשוקה הגדולה של יעקב אבינו לתקן את הדרך לבניו עד סוף הגלות האחרון, אמר בלשון נייחא 'לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישב בשלוח בעולם הזה', וכאומר רואה אני את הצדיקים, שלא דיין מה שמתוקן להם לעולם הבא דהיינו שכר על עבודתם וצדקתם שעשו בעוה"ז, אלא שגם מבקשים לישב בשלוח בעולם הזה בלי דאגה על העתיד, ואינם רוצים שיהיה נמנע מהם השלוח מחמת מורא ודאגה על הדורות אחריהם, לכן אעשה רצונם. ולכן סיבב הקב"ה מכירתו של יוסף, שיתקן לבני ישראל את התיקון שיוכלו להחזיק עצמן במצרים ובשאר הגלויות, וכך יוכל לישב בשלוח.

רוגזו של יוסף - בשביל שיוכל יעקב למלאות שאיפתו ולתקן הדרך לישראל גם בהיותם בתחתית שאול בגלות האחרון

וזהו הפירוש 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', היינו זה עצמו היה התיקון שירד יוסף הצדיק למצרים שהיא ערות הארץ, והוא ברוב צדקותו וקדושתו תיקן גלות מצרים וגלות האחרון לבני ישראל. כי הוא היה המשביר והוא היה השליט בכל ארץ

מצרים (להלן מב'ו), 'משביר' הוא מלשון שבירה, דהיינו שבכח קדושתו ע"י שהיה שליט ביצרו, שבר את כוחות הטומאה שהיו שם, וזה מרומז בתיבת 'רוגזו' של יוסף, כי קיים בעצמו את מה שאמרו חז"ל (ברכות ה.) לעולם ירגיז יצר טוב על יצר הרע, וזאת היתה עבודתו הקדושה בארץ מצרים. ובכח עבודתו וקדושתו של יוסף שירד למצרים לטהר ולתקן הדרך לבני ישראל בגלותם, היה יכול יעקב לישב בשלוח בלי מורא על העתיד.

מעשה דיוסף בהיותו במצרים כתוב בתורה"ק באריכות. כדי שניקח ממנו דרך לעבוד את ה' בגלותנו

וזה הכוונה במה שמשמיענו הכתוב באריכות את פרשת מכירת יוסף וכל אשר אירע לו, בכדי ללמוד מעבודתו של יוסף צדיקא בארץ מצרים, וכאמרם ז"ל (סוטה לו:) 'באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו, יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם רצונך שימחה שמך מביניהם'. וכך תהיה גם דרך עבודתנו להתגבר על יצרנו הרע, ובזה נוכל להחזיק בגלות המר הזה, כי כשיבאו נסיונות להאדם, ויחשוב לעצמו הרי יבוא יום ויתגלה משיח צדקנו ונצא כל כלל ישראל מהגלות המר הזה, ובאם חלילה לא יתגבר עכשיו על יצרו הרי חלילה ימחה שמו ולא יכלל בתוך גאולת כלל ישראל ח"ו, ולא יזכה להאור הגדול ולטובה הגדולה העתידה להיות על בני ישראל כשיזרח אור חדש על ציון תאיר, בב"א.

גם מעשה דחשמונאים היה הכנה לגלות האחרון שבאה מיד לאחר המעשה דחנוכה

והנה אנו עומדים עתה יום אחד בלבד קודם לחנוכה, שהם ימים שנעשו בהם נסים ונפלאות לאבותינו, שבאו היונים להלחם בישראל, ונכנסו להיכל וטמאו כל השמנים, והחשמונאים הכהנים הקדושים היו מועטים ונלחמו כנגדם, ועשה ה' עמם נס ופלא ונצחום.

וגם בזה הקדים לנו השי"ת רפואה קודם למכה, כי הזמן שאירע בו הנס של חנוכה היה בסוף בית שני קודם החורבן הנורא שלאחריו יצאו ישראל מתחת כנפי השכינה לגלות המר הזה, שלדאבון לבנו אנו עדיין שרויים בו. ונס חנוכה היה דוקא בתקופה זו, כהכנה לימי הגלות, בכדי שנוכל לחזק עצמנו במשך ימי ושנות גלותנו, ע"י שיתנוצץ אור נר חנוכה בכל שנה ושנה.

והדליקו נרות בחצרות ולא בהיכל להורות על הארה בזמן שלא יהיה ההיכל על מכוננו

דהנה, על פי פשטות, הטעם דנר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ (שבת כא:): הוא מפני שכאשר באו הכהנים להדליק את הנרות במנורה אשר בהיכל ביהמ"ק בפנים כמצוה עליהם, לא יכלו להיכנס כי היה ההיכל כולו מלא גילולים שהעמידו בו היונים, והדליקו הנרות בחצר בית המקדש כמו שאנו אומרים בנוסח ועל הנסים 'והדליקו נרות בחצרות קדשך'. ולכן כמו שאז הדליקו הכהנים הנרות בחוץ, והקשו בספרים הק', הלא מצות הדלקת המנורה היתה בפנים ההיכל, ולמה הדליקו החשמונאים הנרות בחצר ההיכל. ות"י שהוא משום שהחשמונאים מצאו את ההיכל מחולל בטומאות היונים, ולכן לא יכלו להדליק בפנים ההיכל, לכן הדליקו המנורה בחצר ההיכל, ולכן גם תקנו להדליק הנרות מבחוץ, לפרסומי ניסא שהיה שם.

והקשו תלמידי בעש"ט הק' ז"ע, מה נשתנה מצוה זו שיש בה ענין מיוחד לפרסם הנס, מכל המצוות שהם נעשים בבית או בבית המדרש, כגון מקרא מגילה וסיפור יציאת מצרים שהוא ג"כ מיוסד לפרסום הנס, ומאי שנא מצות הדלקת נרות חנוכה שהוא דוקא על פתח ביתו מבחוץ.

ותירצו שמה שאנו עושים פרסום להנס, אינו רק בשביל להודיע ולפרסם הנס לעיני כל, אלא שלבד מעצם הנס היה כאן התגלות אהבה וחיבה לבני ישראל, שהלא היונים החשיכו את עיניהם של בני ישראל באמרם להם 'כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל' (בר"ר ב ד), היינו שרצו היוונים ח"ו לעקור את האמונה, וכמ"כ רצו לעקור את הקדושה מישראל, ולכן אמרו דייקא 'על קרן השור', הרומז לקדושה, ובני החשמונאים לחמו כנגדם במסירות נפש עד שנצחום והעמידו דת תורה"ק על תילה. וכשחזרו לבית המקדש, ורצו לחדש את מצות הדלקת המנורה, לא יכלו, כמבואר לעיל לפי שהיה ההיכל מלא גילולים, ובינתים עד שטיהרו את המקדש, הדליקו נרות בחצר ההיכל, והיה זה בהשגחה פרטית מאת השי"ת, כי הנה בימים כתקונם לא יכול כל אחד לראות את נרות המנורה, ואולם באלו הימים

שאיירע בהם הנס, היה הנס מפורסם לעין כל, כי היו הנרות מאירים בחצר ההיכל. והרי המנורה רומז לאור התורה, ולכן עשה השי"ת שידליקו נרות בחצרות קדשך, כדי שיתפרסם הנס לכל כלל ישראל, שיראו איך שהנרות דולקות שמונת ימים רצופים, ואם היה המנורה בפנים לא היה כל כך פרסום לנס רק להכהנים הנכנסים להיכל, ולכן תקנו חז"ל להדליק את נרות החנוכה בפתחי החצרות.

נס חנוכה - רפואה קודם למכת גלות אדום

והנס הגדול שהיה על זה הדרך, שהוכרחו ממילא לפרסמו לעין כל בחצרות הקודש, היה גם הוא בבחינת "רפואה קודם למכה", היינו קודם להגלות שבאה עליהם מאותם הימים והלאה, ובגלות הזה לא יהיה לנו המקדש בתפארתו, ונעשה הנס בחוץ ובפרסום, לומר שלא יחשבו בני ישראל בגלותם שאין להם חלק ח"ו באלקי ישראל, ובזה רצו החשמונאים ללמדנו, כי כמו שאז, כשהיה חושך מחמת גזרותיהן של היוונים, הראה לנו הקב"ה שבכל מצב יש לנו חלק באלקי ישראל, כן גם בגלות, אע"פ שיעברו עלינו המים הזדונים, נדע ונאמין בכל לב שבכל מצב ואופן יש לנו חלק באלקי ישראל.

זאת ועוד, דדוקא כשהיה המנורה הק' בחוץ, הרומז להגלות כנ"ל, נתגלה הנס יותר, דהרי מפך שמן טהור אחד שמצאו שלא הספיק רק ליום אחד הדליקו ממנו שמונה ימים, כך בכל זמן ומצב גם בגלות המר וגם תחת כל הנסיונות הקשים שעוברים בני ישראל, מ"מ יש לנו חלק באלקי ישראל, ובזה הקדימו בני חשמונאי רפואה למכה, דקודם שנחרב הבית והתחילה גלות אדום, תקנו לנו את ימי החנוכה הקדושים, בו נאמר ונכריז קדם כל כי יש לנו חלק באלקי ישראל.

וימי החנוכה משפיעים התחזקות זו גם לכל ימות השנה, דע"י שאנחנו עוסקים בשירות ותשבחות שתקנו לנו חז"ל (שם) 'להודות ולהלל', וגם נחנך את הבנים בכל לילה מלילות חנוכה, ללמוד עמהם בספרי חסידות מרבוה"ק תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע, וזה ישפיע לכל השנה לחזק עצמנו בידיעה ברורה שבכל מצב יש לנו חלק באלקי ישראל, כאמור.

רבינו הסב"ק זי"ע הקדים רפואה למכה בבחי' ביקש לישיב בשלוה

והרי אנו כולנו בני אאמו"ר, רבינו הקדוש זי"ע, וזקיניו רבינו הסבא קדישא זי"ע. והנה ידוע דקודם המלחמה האיומה ראו על פני רבינו הסב"ק שצפה והביט ברוח קדשו את כל הקורות מראש, את כל הרפתקי דיעדו בני ישראל, וכש"כ בעת המלחמה העולמית, האיך שכאב לו למרן הסבא קדישא מאד והיה מיצר ודואג הרבה על צרת ישראל, והיה מתאנח תמיד ואומר בדמעות שלישי: "מיין הארץ שטעכט מיר פון צרות ישראל", והיה בבחינת ביקש יעקב לישיב בשלוה בידיעה שלא ישארו בני ישראל ח"ו כצאן בלי רועה ויהיה להם מנהיג אשר יקים וינהיג אותם כראוי.

בכח הבטחתו העמיד לנו גואל הוא רבינו הקדוש זי"ע

וכידוע שקודם הסתלקותו לגנזי מרומים, היה מדבר כמה פעמים אודות המלחמה עם נכדו רביה"ק זי"ע, והיה רגיל לומר לו שהוא מקווה שיוכל לעשות לו טובה, ובלשונו הק': "איך האף איך וועל דיר קענען א טובה טוהן". וכידוע שרבינו הסב"ק זי"ע נסתלק לגנזי מרומים ביום כ"ג כסלו תש"ג. ולשנה האחרת, ביום הסמוך להילולא קדישא דיליה, ביום כ"ב כסלו, ניצל רבינו הק' ממות לחיים. ואכן כל מה שאנו רואים כאן היום הוא בכחו ובזכותו של אותו זקן הסב"ק זי"ע שהקדים רפואה למכה.

קרית טאהש - בבחי' רפואה קודם למכת הדור ונסיונות האמונה, הקדושה והטהרה, שמתגברים יום יום

מרן הסבא קדישא זי"ע ראה שיצטרך הדור רפואה והתחזקות גדולה לאחר המלחמה, והשאיר לנו את רביה"ק להיות לנו למנהיג אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניהם. ואאמו"ר רביה"ק זי"ע עצמו ראה לאחר המלחמה מצב הדור, והבין את הצריך לתקן בכדי להקים דור חדש אשר יהיה לנחת רוחו של זקיניו הק', ולכן יסד רפואה קודם למכה והקים קריה נאמנה לאלקים, את קרית טאהש, במסירות נפש ממש, מקום קדוש לגדל בו דורות נאמנים לה' ולתורתו, כמו שהיה לפני המלחמה, כי זה יהיה לו לזקיניו הק' לנחת רוח ונייחא לנפשו.

ועלינו לשבח לאדון הכל על החסד הגדול שעשה עמנו ולכל הדורות העתידיים, על שהקדים רפואה למכה ע"י שהותיר לנו לפליטה גדולה האי בוצינא דנהורא להאיר את כלל ישראל בחשכת גלותנו, להנהיג אותנו להדריכנו על הדרך אשר נלך בו בדרך האמונה התורה והמצוות.

ובפרט בדור זה שההסתרה היא גדולה והנסיגנות קשים עד למאד, וכידוע מהרה"ק מריזשין זי"ע, שאמר שבדור עקבתא דמשיחא 'וועט מען זיך דראפען אויף גראדע ווענט' – היינו שיהיה קשה מאד להתחזק באמונה בה'.

חוב קודש לשמור את פך השמן הטהור שלא יטמא בידי זדים ולהמשיך את הרפואה שהקדימו רבוה"ק

ולכן חובה עלינו ומוטל עלינו האחריות להמשיך בדרך אשר סלל לנו, להתחזק בקדושה ובאמונה בה' אע"פ שעוברים בזה נסיונות גדולים וקשים. וראו נא, כי בדמים תרתי משמע, ובמסירות נפש של ממש בנה רבינו הק' את קרית טאהש במקום רחוק במדינת קאנאדא, וכל זאת הקים כדי להיות לנו לפליטה גדולה לחיותנו כהיום הזה.

חבורת "ואטהר" לשמירה מפני פגעי הטעכנאלאגי"ע

בסייעתא דשמיא הוקמה חבורה בשם "ואטהר" למען יעמדו על המשמר בעניני הקדושה והכלים האסורים, ולכן צריך כל אחד ואחד בלי יוצא מן הכלל לעשות למען ה' ותורתו, למען כבוד השכינה השוכן בקרבנו, למען רצון צדיק שמסר נפשו להעמיד דור שיוכל לקבל פני משיח צדקנו, להתחזק בקדושה, לדבק אל תלמידי חכמים לשמוע בקול הדיינים ומורי הוראות ולקיים כל התקנות שתקנו בענינים אלו, ומי יודע כמה יגון ואנחה רח"ל נמנע ע"י התקנות גדרים וסייגים שתקנו כאן. על כן שמעו בקול החכמים כפי אשר יורו, שיהיה הכל רק בהיתר וכפי ההוראות, ושיהיה אמונת חכמים קבוע בלבכם, וכ"ש שלא לעשות ליצנות מדבריהם ח"ו כעצת השטן הסט"א.

הכלל הראשון ביהדות הוא לשמוע בקול דברי חכמים ולא להתקרב על ידי ליצנות

והנה ידוע מהספה"ק, דבאמת כל אדם מבני ישראל בטבעו הוא מאמין באמונה שלימה, וטבע זה קבלנו במעמד הר סיני בקבלת התורה, והשי"ת מבקש מאתנו שלא לאבד את האמונה הטבעית הטבועה בלבנו, כי היא יסוד היהדות. והדרך לאבדו רח"ל הוא ע"י שלא נשמעים לדברי חכמים תקנותיהם וגדרותיהם.

ומובא מהרה"ק רבי משה מסאמבור זי"ע (תפלה למשה; פרשת ויצא) בשם הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זי"ע, שאילו ידע פרעה הרשע מה כוחה של ליצנות, היה עושה כן, וחלילה בכח הליצנות לא היו בני ישראל יוצאים ממצרים לעולם. ואמר עוד, ראו נא שאנו מביטים החוצה בעד החלון ורואים שמים, דעו לכם שעל ידי ליצנות יוכל לגרום לחשוב שאין שמים בחוץ כלל, כיון שכח הליצנות מקרר את האמונה ומביא את האדם לידי כפירה רח"ל אף במציאות.

צריך לקבל באמונה ובתמימות את הוראות הרבנים בענינים אלו ולא לפרוץ גדר ח"ו

על כן יש להיזהר שלא לקרר האמבטיה, ולא להטות ימין או שמאל מדבריהם, אלא להישמר מאד בתקנת הקדושה בכל מקום, ובפרט להיזהר מאד שלא ימצא בבתי מדרשינו כלים המשחיתים האסורים כלל וכלל, כי האחד לומד מהשני והוא פרוץ גדר ומחטיא את הרבים רח"ל. ואם נשמע לקולם ונתנהג כפי הוראתם, ננצל מכל צרה וצוקה נגע ומחלה.

יסוד החסידות "דיבוק חברים"

עוד ברצוני לעורר ביום כזה על ענין האחדות. אחינו בני ישראל בנים למקום, אנשי שלומנו, כולנו בני איש אחד אנחנו, בני לאבינו רוענו רביה"ק זי"ע. דעו לכם כי מיסודי החסידות שיסד הבעש"ט הק' הוא "דיבוק חברים".

והנה בימים עברו היה התועלת מזה להתעלות יחד במדרגות גבוהות בעניני עבודה, אהבת ה' ויראתו ית', אבל כהיום נחוץ הוא מאוד להיות ביחד כאיש אחד גם למען התחזקות ביסודי היהדות, כגון בקיום התורה והמצוות כהלכתם, בשמירת שבת, חינוך הבנים בדרך האבות, לשמור על הגחלת 'דער הייליגער טאהשער פלאם' שלא יכבה ח"ו. וכ"ז הוא רק בכח שנתאחד יחד באחדות גמור ואיש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק.

"דער הייליגער טאהשער פלאם"

רבינו הסבא קדישא זי"ע, נסע פעם לשבות בצל הרה"ק מבלאזוב זי"ע, תחת אחת השיחים ראה הסב"ק שרצה הרה"ק מבלאזוב להדליק את הלילקע שלו, וכך ניסה כמה פעמים ולא עלה בידו, כי היתה מנשבת רוח חזקה. ושאל הסבא קדישא אם הוא יכול להדליק לו את הלילקע, ולקח כמה קיסמים יחד והדליקם וכך הדליק את הלילקע. נענה הבלאזובער רב, ידע ידעתי שבטאהש בוערת אש, אך זאת לא ידעתי שבטאהש בוער שלהבת גדולה שאפילו רוח חזקה כזאת לא תוכל לכבותה.

והאש הבוער בטאהש, היינו כל מה שלימדנו אותנו רביה"ק זי"ע בחיים חיותו, ודרש מאתנו בכל זמן ועידן, לילך בדרך התורה המסורה לנו מדור דור, בהתנהגות בקדושה וטהרה, בקביעות עתים לתורה יום יום חוק ואל יעבור, ובשאר כל הנהגות והליכות קדשו, התלהבותו בתורה ותפלה, אהבת ישראל, תמים תהיה עם ה' אלוקיך, אמונה ובטחון בלי שום התחכמות, ועוד ועוד.

ידוע שהמגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע [שהשבוע היה יו"ד דיליה (י"ט כסלו)] אמר לבנו הרה"ק רבי אברהם המלאך זי"ע יום אחד לפני הסתלקותו, איעצך עצה אחת, שתהיה באחדות, ועל ידי זה לא אז בלבד שתוכלו להחזיק באמונה בה' אלא עוד תוכלו להתעלות מעלה מעלה יותר ויותר. ובזה פירש הפסוק (איוב כג יג) 'והוא באחד ומי ישיבנו', 'והוא באחד' היינו שעל ידי שיהיו כולם כאחד, 'מי ישיבנו' שום כוחות אחרים לא יוכלו למנעם מלעלות במעלות עבודת ה'. וכשנחזיק עצמנו באש הלהבה שהדליק לנו רביה"ק זי"ע יתקיים בנו הפסוק שמביא רש"י בתחלת הפרשה (עובדיה א יח) 'והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום'.

חומר הענין של שיחה בשעת התפלה

עוד ברצוני לעורר בעניני תפלה, אאמו"ר זי"ע ביקר פעם באמעריקע, וראה שם מה שראה בענין כבוד התפלה וכבוד בית המדרש, ונענה ואמר בכאב גדול: 'איך דארף נישט קיין מענטשן טאמער מ'רעדט אינמיטן דאווענען'. ובקרת טאהש עצמה העמיד משגיחים מיוחדים שישגיחו שלא לדבר בשעת התפלות.

גודל צער השכינה משיחה בבית המדרש בשעת התפלה

ומרגלא בפומיה לומר, דמאז שנחרב הבית, הלא אין מקום להשכינה הק' לשרות אלא בבתי כנסיות ובתי מדרשות כידוע מדברי חז"ל, ואלו המדברים בעת התפלה דוחים את רגלי השכינה ומגרשים אותה מביהמ"ד בידיהם רח"ל, וא"א לתאר גודל צער השכינה שגרם בזה.

אם מחשיב התפלה אינו משיח באמצע וממילא תפלתו מתקבלת ורצויה

וכל זה נגרם יען כי לא מחשיב את תפלתו, כי אם היה מחשיב תפלתו היה עומד במקום קבוע ומתפלל כראוי מרישא ועד גמירא בלי הפסק. וידוע מה שכתב בספר 'סדר היום', דכפי ערך שמחשיב האדם עצמו את תפלתו, כך מחשיבים אותו למעלה, ואם אינו מחשיב את תפלתו כלל גורם בזה שלא תהיה תפלתו נחשבת גם למעלה.

להעמיד גבאים בבתי המדרש להנ"ל

ולכן מן הראוי להעמיד גבאים בכל בתי המדרש שישמרו על כבוד ביהמ"ד מקום השראת השכינה שלא ידברו בה כלל.

הבינים מה שידברו - ללמוד המפרשים על ספר תהלים

עתה אני רוצה לבקש אתכם דבר דהיה רצונו ונפשו של אאמו"ר רביה"ק זי"ע.

הנה איכא פלוגתא אם לומר בכל יום ויום פרשת "עשרת הדברות", כשם שאומרים 'שש זכירות' ואני מאמין, כדאי' בטור (או"ח סי' א) ובמהרש"ל (בחידושי לטור; הובא בב"ח). והאר"י הק' (שעה"כ דרושי ברכת השחר) כתב שלא לאומרה, והטעם הוא, שלא יהא נראה ח"ו כאילו רק חלק תורה זו הוא מפיי הגבורה. ומנהגנו בטאהש לומר לפני הודו קאפיטל מזמור לדוד ה' מי יגור באהליך וגו' (תהלים טו), וכן איתא בזוה"ק (זוה"ח ויצא לד ב) שמרומז בכאן העשרת הדברות.

ונפרש ב' ענינים מקאפיטל זה, שהם ב' דברים מיסודי ה"טאהשער פלאם פייער".

א] 'הולך תמים' (שם פסוק ב) כנגד 'אנכי ה' אלהיך', והוא ענין האמונה בה', תמים תהיה עם ה' אלהיך, התהלך אתו בתמימות בלי שום תערובת של חכמות וידיעות אחרות.

ב] 'נשבע להרע ולא ימיר' (שם ד) הוא כנגד 'לא תנאף', היינו שיהיה הדבר הזה כמו שבועה שלא להמיר בעניני קדושה, שכאשר היצר בא להסית את האדם לדבר עבירה ישבע בשם ה' שלא יעבור על רצונו. והוא נוגע בכל נסיון הבא לידו יהיה מוכן אפי' לישבע שבועת ה' שלא יעבור יהיה מה שיהיה.

ורצוני לומר בזה, שבפירוש המלות דפרקי תהלים רמוזים ענינים גבוהים ורמים, הן בהלל והודאה להשי"ת, הן בתפילה ובקשה, הן דברי מוסר ויסודי האמונה ועוד הרבה ענינים נחוצים.

והנה נשתרש בציבור דבר טעות, לומר תהלים בדרך אמירה בעלמא בלא להבין כוונת הדברים ופירוש המלות, ולהסתמך על סמך זה שיהא נחשב כאלו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו (יה"ר לפני תהלים). והאמת דהכוונה בזה הוא, כאילו אמרם דוד המלך, שהוא עצמו אמרם כמובן בהבנה גדולה.

על כן אבקש מכל אחד ליחד כמו עשרה או חמש עשרה מינוטין בכל יום, ללמוד פירוש המלות, פירוש רש"י, פי' הרד"ק, מצודות דוד, ולחזור על הלימוד שוב ושוב, וכך לסיים התהלים עם פירושם אל נכון עד היו"ד דלשנה הבאה. ובטוח אני שאחר שתלמדו את ספר התהלים עם המפרשים תודו על כך שגם התפלה נעשית באופן נעלה מאד.

ובזה יש נפ"מ גדול בין מי שיודע כוונת התפילה למי שאינו יודע, כי מי שאינו יודע הרי כשהוא צריך איזה דבר כגון לרפואה או לפרנסה אזי יבקש אז את אותו הדבר ולא ידע שכבר ביקש ומבקש עליו בכל יום ויום בלי שיתכוון לזה. אבל זה שיודע פירוש התפילה ומכוון אל ליבו לבקש על הדבר הזה בכל יום, הלא מצטרפים כל התפילות שבקש עד עתה עם כוונה לתפילה באותה שעה, כי באמת ביקש על זה הדבר הרבה פעמים בכל יום ויום, וכך תפילתו קרובה יותר להיענות. ובכלל זה להרבות באמירת פרקי תהלים בקביעות, ובסדר דבר יום ביומו, ולכה"פ הסדר יום לחודש הנקבע.

*

הנה דיברנו על גדרים וסייגים שהם 'סור מרע' וגם דיברנו על קבלות טובות שהוא 'עשה טוב' וכידוע שזה תלוי בזה, ואם נקבל על עצמנו את הדבר הזה, בזכות זה נזכה לדורות ישרים ומבורכים, הלא כל אחד ואחד משתוקק ומתפלל ומיחל אל הדבר הזה, לזכות לבנים נאמנים לה' ולתורתו.

בדורנו צריך להשתדל להתמיד בעבודה בדברים פשוטים מיסודי היהדות

ובאמת שאין מבקשים מאתנו הרבה, רק את המעט הזה. כי הנה פעם היו נוסעים לצדיקים, והיו מדברים על מדרגות נשגבות בעבודת ה', אבל כהיום נחלשו הדורות והמוחות עד מאוד וצריך להתחזק בדברים פשוטים מאד, לילך בדרך התורה בתמימות, לקבוע עיתים לתורה, לשמור שבת כהלכתו, להתפלל תפילות במנין ובכוונה, בבתי המדרש של אנ"ש דוקא, ושלא לדבר בבית המדרש ולשמור על כבוד בית הכנסת שהוא בית מקדש מעט - דברים קטנים ופשוטים מאד.

רביה"ק בתוכנו ומעתיר בעדנו לפני כסא הכבוד

מתאמרא בשם צדיקים שבעת שמתכנסים התלמידים להתחזק יחד כאיש אחד בלב אחד, מובטח שגם רבם יורד מעלמא דקשוט להיות עמהם בהאי עלמא ורוחו ונשמתו שורה עליהם. ולכן בוודאי אאמו"ר רביה"ק זי"ע כעת עמנו ושורה בתוכנו, ורואה ומרגיש משאלות לב כל אחד ואחד בפרטות, ובודאי יעתיר ויתפלל עלינו לפני כסא הכבוד שימלא ה' כל משאלות לבנו לטובה לכל הרפואות והישועות.

והנה בחיים חיותו אמר פעם בדבריו לצעירי צאן במוסדותינו הק' בזה"ל: "איך בעט יעדן טאג דעם אייבערשטען אז עטץ זאלטס ענק פירן ערליך, עטץ זאלטס זיין ערליכע קינדער, ס'זאל זיין מסטרא דקדושה, איך וואלט דאך אזוי געוואלט זען אז עטץ זענטס געטרייע קינדער'לעך פאר'ן אייבערשטן, עטץ זאלטס זיין דבוק צום חי החיים ב"ה, עטץ זאלטס וואקסן ערליכע בחורים, חסידי'שע יונגעלייט".

ובודאי יעתיר בעדינו גם עתה שנוכל להתחזק יחד לעבודתו ויראתו ית', ונוכל להמשיך להחזיק המוסדות הק' שהקים במסירת נפש לחנך דורות ישרים שלא נבוש ולא נכלם לעולם.

ימי החנוכה - גמר החיתום

ובפרט בימים קדושים אלו, ימי החנוכה, שהוא גמר החתימה כמובא מתלמידי הבעש"ט הק', נבקש ממנו שיפנה אל התלאות והצרות העוברות על בני ישראל בגלות המר, ויפעל למעלה למען הגאולה השלימה, שיתגלה כבוד שמים במהרה בימינו.

ובראות השי"ת שאנו באמת רוצים לעשות רצונו ית', ובעזרתו עשינו לפי השגתינו, כן יעזור שנזכה להמשיך ונעשה את רצונו גם בעתיד, ונזכה שלא לעזוב אמונתנו בה' ובמשה עבדו, ובל ננתק משלשלת הזהב.

וימאן - להתאמץ שלא להתנתק משלשלת הזהב, שלשת הרועים רבוה"ק זי"ע

וכמרומוז בפרשתנו בתיבת 'וימאן' (לט ח) שיש עליו טעם 'שלשלת', כי רק בזכות שזכר יוסף את השלשלת, שהוא בן שלשת האבות אברהם יצחק ויעקב, זכה עי"ז להתחזק ולהישמר בקדושה בעת הנסיון, כדאיתא בספה"ק (קדושת לוי ד"ה וימאן).

ויש לרמוז בזה, דגם אנו יש לנו זכות אבותינו ורבותינו הק' בשלשלתא קדישא, רבינו השרף ורבינו הסבא קדישא ואת אאמו"ר רבינו הק' זי"ע, שבזכות שנלך בדרכם נזכה להחזיק בגלות על כל נסיונותיה.

ובעמדנו בפרוס ימי החנוכה, אשר בהם נמשך שפע רב בכל העולמות, כמרומוז בברכת ל'הדליק נ'ר ח'נוכה, שהוא ר"ת נח"ל הרומז על המשכה של חסדים מנחל עליון להמתיק הגבורות להפך מחשך לאור. ונח"ל הוא ר"ת נ'פשנו ח'כתה ל'ה' (תהלים לג כ), וכן הוא ר"ת נ'וצר ח'סד ל'אלפים.

כן יעזרנו ה' בזכות מתתיהו בן יוחנן כה"ג חשמונאי ובניו, ובזכות רבותינו הקדושים שלשלת הקודש, שנזכה שלא תשתכח דער טאהשער פלאם, ונוסיף ונלך בכח אבותנו הק', להוסיף חיילים לתורה ולהרבות פעלים למען כבוד התורה וכבוד שמים, אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו יחד במהרה לאורו, בביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

התקשרות רבינו לזקינו הק'

דאס געוואלדיגע התקשרות פון רבינו
הקדוש זי"ע צו זקינו רבינו הסב"ק זי"ע

נערך ע"י: הב' ש. ג. ני"ו

א מושג אין התדבקות והתקשרות
לצדיקים וואס די תלמידי הבעשטה"ק זי"ע
האבן געהאט און פארלאנגט, האבן מיר
געקענט זעהן ווי אזוי דער רבי האט
געלעבט, געאטעמט שטענדיג מיטן זיידען
ז"ל.

עס איז נישט געווען קיין חילוק אין
וועלכע זמן, נישט קיין חילוק ווי שפעט עס
איז געווען, אויב איז אויסגעקומען צו רעדן
פון זיידען, איז דער רבי באלד דארט געווען
בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הקדושים, און
עס האט זיך אנגעהויבן צו גיסן מאוצרו
הטוב.

וויפיל מאל האבן מיר זוכה געווען צו די
הייליגע דיבורים יוצאים מפורש מפיו
הקדוש: "איך קען ענק גארנישט אהערגעבן
ווער דער זיידע איז געווען". אדער ווי
איינמאל האט זיך דער רבי מתבטא געווען
ביי א שיחות קודש, "איך קען נישט אלעס
דערציילן, מ'וועט מיר נישט גלייבן וואס
ס'איז געווען פאר פערציג יאהר צוריק".

דער הייליגער רבי פלעגט אראפלייגן
במתיקות לשונו הזהב, ווי דער זיידע האט

עס איז נישט שייך מיט ווערטער צו
באצייכענען דעם אויסערגעווענליכן
התקשרות, דביקות, התבטלות וואס מיר
האבן זוכה געווען צוצוזעהן וויאזוי רבינו
הקדוש זי"ע האט גערעדט פון זיין הייליגן
זיידען, מורו ורבו מובהק רבינו הסבא קדישא
זכותו יגן עלינו ועכ"א

ווען דער רבי פלעגט נאר אנהייבן רעדן
פון "זיידען ז"ל" האט יעדער באלד געוויסט
אז דאס וועט געדויערן א לענגערע צייט.

ווען די שמועס האט זיך אנטוויקעלט
האט מען באלד געשפירט אז דער רבי איז
בכלל נישט דאהי מיט אונז, ער שוועבט, דער
רבי איז באלד צוריקגעפארן צענדליגער
יאהרן צוריק, ווען ער האט געהאט די זכ"י זיך
צו ווייזן בצל קדשו אין די שטאט טאהש.

די חן דקדושה וויאזוי דער הייליגער רבי
האט אויסגע'משל'ט זאכן, ווען ער האט
געוואלט מסביר זיין פאר די צוהערער פון
זיידען, פון די חצר הקודש אין טאהש איז
געווען עד להפליא.

עבוד"ה ביים זיך משתטח זיין מיט אמירת תהלים שעות אריכות שטייענדיג בערוב ימיו אויף די פיס איינרייסענדיג פאר כלל ישראל להוושע בכל מילי דמיטב.

טאקע ביומא דהילולא קדישא כ"ג כסליו תשס"ח ווען דער הייליגער רבי איז בערוב ימיו די לעצטע מאל געפארן קיין טאהש-אונגארן עלי אדמות, איז דאס התעוררות געווען בוקע רקיעים, די עבודת הלוי איז געווען נורא נוראות, שטייענדיג ביים מצבת קדשו פון זקיננו הקדוש הסב"ק, שעפשענדיג תפלות מעומק לבו טהור. וזכרו לא ימוש מנגד עינינו לעולמים.

*

נאך אינטערעסאנטער איז, אז רביה"ק זי"ע איז געווען נאר א בחור בא בשנים ביי די הסתלקות פון זקיננו הסב"ק. פון די יארן איז דאך דער רבי געווען א חלק אין ישיבה, געוואוינט ביים טאטען אין די שטאט דעמעטשער וכו'. דאך רעדענדיג פון זיידען האט אויסגעקוקט ווי דער רבי האט זיך געוויקט ביים זיידען פאר צענדליגער יארן.

ווען דער רבי האט גערעדט פון זיידען האט אויסגעקוקט ווי ס'איז פריש, ער איז ממש נישט לאנג צוריק אוועק. דער רבי האט עס אזוי ממחיש געווען אז ער האט "געלעבט דערמיט" כל ימיו עלי אדמות.

*

געהארעוועט בתורה במסירת נפש ממש גאנצע טעג און גאנצע נעכט. זאגענדיג ער האט ממתיק דינים געווען מיט זיין אויסגעהארעוועטע עבודת הקודש בלתי לה' לבדו. ער האט גע'פועל'ט ישועות נפלאות נאך פאר מ'האט אפילו געוויסט אז עפעס גייט קומען, אלעס בותר שטילערהייט, אנטלאפן פון סיי וועלכע פירסום.

דער רבי האט מיט די הייליגע הענט אויסגע'משל'ט ווי דער זיידע איז אויפגעשטאנען יעדע נאכט פאר חצות, און אליין געגאנגען אין דעם מעיין מקוה זיך טובל'ן לעבודת הבורא יתברך, דער קוואל האט געהאט גאר אסאך טרעפ אראפ, קיין לעקטער איז נישט געווען, שטאק פינסטער, ס'איז געווען אייז קאלט ווינטער, ער האט דייקא נישט געוואלט אנצינדן קיין ליכט, ס'זאל זיין פינסטער... און דארט פארארבעט מעשים לטובת עם בני ישראל.

אשרי עין ראתה וויאזוי דער רבי דערציילט די הייליגע עבודה, מ'האט ממש געשפירט ווי מ'איז ביים זיידען אין הויף אין טאהש, און מ'האלט דאס מיט די אייגענע אויגן...

*

זכור אהבת קדומים והחיה נרדמים, ווען מיר דערמאנען זיך די "מסעי הקודש" ווען רביה"ק זי"ע האט אונטערגענומען די שווערע רייזעס קיין טאהש-אונגארן, זיך משתטח צו זיין על ציוני' הקדושים פון רבותינו הקדושים זי"ע. במיוחד די עבוד"ת

חביבו מחמד עינו ולבו כ"ק רבינו שלט"א
מיט ברכת המזון, טראגענדיג שמו הקדוש
פון בעל הילולא.

עס איז פול מאל אויסגעקומען אז עס
זענען געקומען חשובע אדמורי"ם ורבנים צו
גאסט, אבער דעם כיבוד האט רביה"ק
ווייטער געגעבן פאר בנו יקירו. איינמאל
האט מען פראבירט אויפמערקזאם מאכן
דעם רבי'ן אז ס'איז דא א ספעציעלער גאר
חשובע גאסט, אפשר פאסט אז דער רבי
זאל יענעם מכבד זיין, האט זיך דער רבי
אויסגעדרוקט פארכטיגע דיבורים ברבים,
"ס'איז נישט סתם ער טראגט דעם נאמען,
ער האט דעם שורש נשמה פון זיידען".

*

רחמנא אידכר לן זכותיה וצלותיה. תורתו
מגן לנו היא מאירת עינינו וימליך טוב
בעדינו!

כמים פנים אל פנים, איז געווען זייער
מערקבאר דאס גאר אויסערגעווענליכע
אהבה וואס דער סבא קדישא האט
ארויסגעוויזן צו יעדע צייט, צו נכדו חביבו
רבינו הקדוש זי"ע משחר טל ילדותו.

עס האבן עדות געזאגט אסאך זקני
החסידים וועלכע האבן זוכה געווען
מיטצוהאלטן די שבתים וימים טובים בחצר
הקודש פון סב"ק אין טאהש, אז מ'האט צו
יעדע צייט אנגעזעהן וויאזוי דער זיידע האט
מקרב געווען, זיך געזארגט און אריינגעלייגט
שטארקע כוחות אינעם יונגען אייניקעל
רביה"ק זי"ע, מער ווי אין אלע אייניקלעך.

זעה אין ספר "עבודת הלוי" ח"ב אסאך
עדות נאמנות און אינטערעסאנטע עובדות
איבער דעם ענין נפלא.

ער האט קיינעם נישט פארטרויט די
שליסלעך פון זיין צימער, נאר פאר רבינו
הקדוש.

אפילו זאכן וואס זענען געווען אנדערש
פון דרכו בקודש, ווי דאווענען לענגער אדער
נישט צייטלעך, האט ער געזאגט אז דער רבי
מעג, נישט אים מיינט ער, ווען ער רעדט
איבער דעם ענין.

עס איז כדאי מוסיף צו זיין, ווי די זעלבע
זאך האט זיך איבערגעשפילט בתוכינו, ווען
מיר האבן זוכה געווען מיטצוהאלטן יעדעס
יאהר ביים שלחן הטהור כ"ג כסליו, האט
רביה"ק זי"ע מכבד געווען יבלחט"א בנו

חידושי תורה

חידושי תורה שנשמע מרבינו

נלקט מספר "עבודת הלויים" ח"ב

פרשת וישב

(א) כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור. יש לדקדק בכמה דברים, (א) הלשון "וגם" משמע כי שני מעשיות אלו כי גנב וכו' וגם פה וכו', יש להס שייכות להדדי ומה השייכות, (ב) אמאי קורא אותו כאן בשם "צור" הרי בכל הפרשה נקרא בשם "צית האקורים", (ג) מה הי' נוגע לספר זאת להשר המשקים כי גנב גנבתי מארץ העברים.

ונראה לתרץ על פי מה דאיתא בספרים הקדושים (ע"ח שער ל"ט דרוש ד') דצריית הלשון וצריית המעור הא צהא תליא, והנשמר צזה נשמר צזה גס כן (ספר חרדים פרק ט"ז אות ט) וכן להיפך ח"ו, והנה אמרו חז"ל (תענית ח' ע"א) שהמדבר לשון הרע עונשו שישכנו נחש, ואמרו חז"ל (מובא ברש"י שם) כי אחי יוסף חסדו אותו נחטא לשון הרע, וע"כ זרקוהו לצור שיש בו נחשים כמשארז"ל (שבת כ"א ע"א) מים אין בו אצל נחשים ועקרבים יש בו, כי זהו עונש המספר לשון הרע שנחש מכישו (במדבר רבה י"ט כ"ב), אצל

למעשה לא הזיקו אותו הנחשים, וזהו לאות שלא פגם בצריית הלשון, אם כן זה היה ראיה מוכחת שגם צמעשה אשת פוטיפר לא חטא שלא פגם בצריית המעור, כי הרי הם תלויים זה בזה.

וזה אמר יוסף הלדיק "כי גנב גנבתי מארץ העברים", פי' כי הן צארץ העברים כשענשו אותי על פגם צריית הלשון היה שלא ציושר, "וגם פה לא עשיתי מאומה" שגם מעשה אשת פוטיפר אינו אמת, והראיה "כי שמו אותי צצור" שהצבטים זרקו אותי לצור והנחשים לא הזיקו אותי ממילא זה סימן שלא פגמתי בצריית הלשון, וזהו הראיה שגם פה לא עשיתי מאומה שגם המעשה של אשת פוטיפר אינו אמת, ואם כן שני דברים אלו קשורים שפיר זה לזה, כי זה מוכח על זה.

(מפי הגה"צ מדיארמאט זצ"ל)

פרשת בשלח

(ב) והיה כאשר ירים משה את ידו וגבר ישראל. צפורים נהגו לומר לחיים רק צהרמת ידים ולא מיד ליד, ואמר רבינו הטעם

ברמז, כי הגויס העמלקים ימ"ש, הם גם כן עושים ככה, כשדורשים אחד בשלום חזירו במקום שפוגשים אחד את השני, וזה לעומת זה עשה אלהים.

והוסיף ואמר עוד טעם, דכתיב "ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרצ", ופי' "לפי חרצ" היינו שהפיו של האדם הוא כמו החרצ כמ"ש וחרצ פיפיות, שע"י כח הפה החליש יהושע את עמלק, וגם ידוע מאמר חז"ל במסכת ראש השנה על הפסוק "והיה כאשר ירים משה את ידו וגבר ישראל" היינו שהיו לריכים לשעבד את לבם ע"י הרמת הידים של משה, נמלא שהיו לריכים לשתייהם להרמת הידים ולכח הפה. ואם כן כשנעשה אנחנו כן עם פינו ועם ידינו, יקויים בנו "ויחלוש יהושע לפי חרצ" ויהיה "וגבר ישראל".

(פורים המשולש)

פרשת בהעלותך

(ג) ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נירותיה פי' רש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. והקשו כל המפרשים מהו הגדלות שאהרן הכהן הגדול מאחיו לא שינה מזיווי השי"ת.

ואפשר לפרש בהקדם מה שכתב הרה"ק רבינו מהרי"א מקאמארנא בהיכל הברכה ח"ה קט"ז ע"א על

הפסוק (דברים י"ח י"ד) ואתה לא כן נתן לך ה' אלהיך וז"ל: בארנו, שהקסמים אומרים עתידות מהוצרי שמים החוזים בכוכבים שכך נגזר על פלוני משנים עשר מזלות. ובחינות ירא"ת שמי"ם י"ג פעם מז"ל, גובר על הכל וזהו "הכל צידי שמים" שנים עשר מזלות "חון מיראת שמים" (ברכות ל"ג ע"ב) לדיק מושל על הכל ועל כל המזלות, הקצ"ה גוזר לדיק מצטל (וזה"ק ח"א י' ע"א) "אלהים דבר, מי" לדיק "לא ינבא" (עמוס ג' ח) ידבר שאינו מסכים על גזירה זאת, לדיק גוזר והקצ"ה מקיים (מדרש תנחומא וירא סימן י"ט אות י"ט) ואמר כן, אעשה כדברך. וזהו ואתה לא עם כן שניהם נתן ומסר לך צידך, עכ"ל.

ובזה יש לפרש דברי רש"י הק' כאן, דהנה הכתוב משמיענו ויעש "כן" אהרן שאהרן הכהן היה לו הכח לומר "כן" לגזור גזירות טובות על ישראל, בצחי' לדיק גוזר והקצ"ה מקיים, ועל זה בא רש"י להוסיף להגיד שצחו של אהרן ש"לא" שינה שגם כח זה היה לו לשנות ולומר "לא" בצחינת הקצ"ה גוזר ולדיק מצטל וזהו להגיד שצחו של אהרן ש"לא" שינה.

(מפי כ"ק הגה"צ מחוסט זצ"ל)

טעם לקידוש על יין שרף
(ד) בשם הרה"ק רבינו בעל
עטרת צבי מזידיטשוב

נרות ישראל. מה שאלתך ונקשתך, כל מה שיהיו מנקהים "ותעש" הקב"ה ימלא בקשתם.

(ילקוט מועדי קדשיך)

לקשר סיום הש"ס לתחלתו (ו) הש"ס מסיים במאמר תנא רבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא. שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות. ומתחיל מאימתי קורין את שמע וכו'. הנה אמרו חז"ל (ברכות ה' ע"א) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וכו' נלחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה וכו', נלחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע וכו' נלחו מוטב ואם לאו יזכיר לו יום המיתה ע"כ.

וכבר הקשו המפרשים כי למה לא יזכיר לו יום המיתה תיכף, כיון שהיא היא העלמה המוצטחת. ותירלו, כי באמת כתיב (תהלים ק' ב) עזדו את ה' בשמחה, ואם יזכיר לו יום המיתה יוכל ח"ו לצוא לידי עלצות, על כן יצטרך מקודם הצ' עלות הראשונות, ואם לא ינולח, אזו צלית ברירה יזכיר לו יום המיתה.

ובזה מבואר ענין קשר סיום הש"ס לתחלתו, "אל תקרי הליכות אלא הלכות, מאימתי קורין את שמע", כי

זי"ע, טעם להמנהג לקרש ביום שבת קודש על יין שרף משום שהקידוש הרי הוא עדות על צריאת שמים וארץ, וכן אומרים קודם הקידוש הפסוקים כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וגו', ואחר כך כי ששת ימים עשה ה' וגו' את הים ואת כל אשר צם וינח ציוס השביעי, ואפשר שח"ו ילייר האדם צשכלו הגשמי, שזכמו כשצוניס צית משימים אצן על אצן עד שהצית צנוי, כן היו ששת ימי צראשית, שהשי"ת צנה העולם צמשך ששה ימים וציוס השביעי נח ממלאכתו. מטעם זה מקדשים על יין שרף לצרך שהכל נהיה "צדצרו", לקצוע צלצ שכל מה שנצרא הכל נהיה צדצרו דייקא, וכמו שכתוב צסדר הצריאה (בראשית א'), ויאמר אלהים וגו' דהכל נעשה צאמירתו צלחוד.

(עבו"ע שיח"ק ח"א ע' רנ"ב)

מגילת אסתר

(ה) ויאמר המלך לאסתר המלכה במשתה היין מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך וגו' ותעש. הסבא קדישא היה מפרש את הפסוק הזה שצמגילה. כי המלך רומז למלכא דעלמא, ויאמר לכנסת ישראל, שמרומז צאסתר המלכה, צמשתה היין שרומז לעת "משתה היין" של פורים, שלדיקי העולם עומדים צאותו זמן, ומנקהים רחמי שמים על

להיות דייקא "שיכוון לבו לשמים"
כראוי, כי צאם לאו לא יקובל תפלתו.

(מפי הרה"ח ר' דוד וויס)

מסכת סוכה

(ח) זקיני הק' זי"ע הראה לי מאמר
חז"ל, שהיה כתוב שם
בזה"ל: כל הלומד מסכת סוכה ניצל
מכל לרה ולוקה.

(עבו"ע שיח"ק ח"א ע' שפ"א)

פיוט ארון עולם

(ט) ארון עולם אשר מלך בטרם
כל יציר נברא לעת
נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו
נקרא. אפשר לפרש דהנה ידוע מה
שאמרו חז"ל (וזה"ק ח"א י' ע"א) שהקב"ה
גוזר ולדיק מצטל, והנה איתא בזוה"ק
(תיקון כ"ג דף ס"ט ע"א) שהלדיק נקרא
בשם "כל", וזה שאמר "ארון עולם
אשר מלך" פי' אימתי היה המלוכה של
השי"ת בצחינת "ארון" דהיינו שמתנהג
העולם על ידו ומה שיגזור יתקיים זה
היה רק "צטרם כל" יציר נברא"
דהיינו קודם שנברא הלדיק בעולם,
אבל "לעת נעשה בחפצו כל", דהיינו
אחר שהקב"ה צרא ברצונו הלדיק,
"אזי מלך" שמו נקרא" אזי הוה
השי"ת רק בצחינת "מלך" רק הכסא
אגדל ממך, אבל העולם מתנהג על ידי
הלדיקים והם הם בצחינת ארון.

(מפי הגה"צ מדיארמאט זצ"ל)

הש"ס מסיים אל תקרי "הליכות", פי'
שלתחלה לא תצחר העצה של הזכרת
יום המיתה, שנקרא "הליכה", כדאיתא
(אבות פ"ג מ"א) ולאן אתה "הולך", אלא
"הלכות", פי' לכתחלה תצחר בעצה של
לימוד התורה, או מאימתי "קורין את
שמע", פי' העצה של קריאת שמע, ואם
ח"ו לא ינולח צב' אלו, אז תקרי
"הליכות", להזכיר לו יום המיתה,
וינולח בזה.

(מפי כ"ק הרה"צ מחוסט זצ"ל)

מסכת ברכות

(ז) אחד המרבה ואחד הממעיט
ובלבד שיכוין לבו
לשמים (ברכות ה' ע"ב). אפשר
לפרש על פי מאמרם ז"ל (ברכות ה'
ע"ב) מנין שאין הקב"ה מואס בתפלתן
של רבים שנאמר (איוב ל"ו) הן אל
כביר לא ימאס, היינו שאם מתפלל
בליצור אף שאין תפלתו זכוונה
הראויה אין הקב"ה ממאסה, משא"כ
כשמתפלל ביחיד צודקין אותו יותר אם
היה זכוונה הראויה שיהא ראוי
שתקבל תפלתו.

וזה אפ"ל "אחד המרבה" זכוונה
התפלה "ואחד הממעיט" שאין כוונתו
ראויה כדבעי אף על פי כן הכל יוכל
לפעמים להתקבל ולעלות למעלה,
דהיינו אם מתפלל עם הליצור, אבל
"וצלצד" אם מתפלל ביחידות, לריד

גדולת יום הפורים

(י) פעם בתוך משתה היין פתח רבינו הסבא קדישא ואמר. האם יוכל אחד להגיד החילוק בין הזמן שאומרים צפורים "לשמוע" מקרא מגילה, לבין הזמן שאומרים "לשמוע" קול שופר, כי לדעתי איני רואה שום חילוק, כי שניהם מתאחדים ברזא דאחד. ואחר כך שאל עוד, והאם יוכל אחד מכס להגיד לי החילוק בין זמן קריאת המגילה צפורים לבין זמן תפלת נעילה ביום כיפורים בעת שאומרים "ה' הוא האלקים". המשיך רבינו הק' ואמר, הנה אני אגלה החילוק. כי מצואר בתיקוני זוה"ק (ג"ז ע"ב) כי יום הפורים גדול בצחינתו מיום כיפורים, ובאמת מהו שורש החילוק, הענין הוא, שיום הכיפורים מכפר רק לשצים, אבל יום הפורים מכפר גם לשאינם שצים. ותיכף התחיל הסבא קדישא לומר בקול אדיר "ה' הוא האלקים" שבע פעמים בנוסח יום כיפורים. וכל הקהל ענו אחריו במסירות נפש, מתוך תשובה מאהבה.

(פורים המשולש)

גאולה פרטית קודמת לגאולה כללית

(יא) זקניי הק' היה רגיל תמיד ביום שמיני עלרת [ביום אחר התפלה, בעת קידושא רבא, שהיה אזי ז"ל נותן לעילוי נשמת זקנתי], לחזור

על דברי הבעש"ט הק', (מובא רבות פעמים בספרי התולדות ובדגל), כי כדי שיהיה גאולה השלימה, שהוא גאולה הכללית לכל ישראל, לריך מקודם שיהא גאולה פרטית, לכל נפש ישראל בפרט. והיינו שיגאול כל אחד את נפשו מגלות היצר הרע

(מפי כ"ק רביהקוה"ט זצ"ל)

התחזקות במדת השמחה

(יב) היה מרעיש עולמות על מדת השמחה, והיה שונא מאוד את מדת העללות והעלצות, וכאשר ראה איש שהוא שרוי בעלצות, ואינו בשמחה כראוי, הקפיד עליו מאוד, ורמז לו בפניו הקדושים כאילו אינו רוצה להביט בפניו, ומקפיד עליו על מה שהוא בעלצות, אך לא עשה זאת בכעס ח"ו, אלא בכח, בדעת והשכל, ותיכף אמר איזה דבר הללך כדי לשמח לבבו, לעומת זה החשיב מאד את מי שהיה בשמחה, והיה אומר עליו "ער איז בשמחה איז ער דאך מיין" וכמה פעמים היה אומר לבנו הרה"צ רבי לייזער'ל זי"ע, נא לייזער'ל זאג א ווערטל, כי היתה כוונתו ללמד, שהאדם לריך להיות תמיד בשמחה ובדיחא דעתיה, ושלריך לעשות כל מיני פעולות כדי להסיר מאתו מחשבת העלצות.

(עבו"ע שיח"ק ח"א ע' ע"ח)

(יג) שמעתי כמה פעמים מפי הסב"ק זי"ע שלשון זה היה מרגליה בפומיה כשראה לאחד שמתאונן על מצבו היה אומר בזה"ל: "א יוד טאר נישט זאגן אוי! מיט שמחה העלפט דער אייבערשטער".

(מפי הרה"ח ר' אשר לעמיל שווארץ ע"ה)

(יד) אללעם גוטעס ווירד זיין, נישט געזארגט, עסט שאהן זעהן וויא אללעס ווירד גיט ווערען, צעיקר נארד האפפען לוס צשעפער, אין אים תמיד לויצען און דינען מיט דעם גאלצען כח וואס די קאנסט נאר.

(כת"י על השער בלאט של מד"ר)

תהלים י"ט

(טו) פקודי ה' ישרים משמחי לב. פעם אחת היה מרן רבינו הסב"ק אלל שמחת נישואין לא' מלאלאי הרה"צ מקרעסטיר זל"ל, ולא רצה שיאמרו הרבנים הדרשות, ואמר שזכח השמחה יכולין לפעול מה שפועלין עם דברי תורה, ואמר "פקודי ה'" שדברי תורה "ישרים" הם שוים עם "משמחי לב", שנשמחת הלב יכולין לפעול צוה עם מה שיכולין לפעול עם דברי תורה.

(הרה"ח ר' יצחק דייטש ע"ה)

קבלת עול מלכות שמים

(טז) כד הוינא כזר שיתסר ישצתי צבית המדרש של זקיני הק' זי"ע ולמדתי, פתאום נכנס זקיני הק' אללי לביהמ"ד, וקרא אותי החולה והראה לי שעברו שם אז חילי הלצא והי' שם השר לצא שלהם והי' מלוה להם שיכרעו ויעמדו ויגזיבו הידים ואח"כ הרגלים וכדומה והמה לייתו לו ועשאו דדיוק כפי הליווי ואמר לי זקיני הק' בלש"ק זעסטו!! זעסטו!! ושלח אותי שוב לביהמ"ד שאחזיר ללמוד ולא אמר לי עוד כלום.

והצנתי כוונתו שרצה להראות לי מה זאת עול מלכות שמים שצריך לקבל עלינו עול מלכות שמים, והראה לי שצריכין לזיית בכל תנועה ותנועה הכל כפי ליווי המלכות ואם אחד משנה קצת מליווי המלך אז אחת דתו, וכ"ש ק"ו צ"צ של ק"ו, צממ"ה הקצ"ה.

(מפי כ"ק רביהקוה"ט זצ"ל)

על הספר באר משה

(יז) שמעתי מפי זקיני הק' זי"ע, שאת ספרו הקדוש צאר משה קראו לדיקים "דער צרענעדיגער ספר".

(עבו"ע שיח"ק ח"א ע' שנ"ח)

שם הוי"ה בפרי הבאר"ר (יח) אאמו"ר זי"ע היה רגיל לומר, שהפרי הנקרא "צאר"

מרומזו בתוכו השם הוי"ה, שהפרי הזה יש לו עשרה גרעינין, הרי יו"ד, והעשרה גרעינין הם מחולקים בחמשה בתים, בכל בית נמלא שתי גרעינין, הרי שתי פעמים ה"י, והששונה מלמעלה הרי הוא וי"ו.

(מפי כ"ק הגה"צ מחוסט זצ"ל)

שם הוי"ה בניגונים

(יט) אאמו"ר זי"ע היה מתבב ביותר אלו הניגונים שיש להן ג' צבות ולאחר צבא השלישית חוזרים לצבא השנית, [כדרך רוב ניגונים]. והיה רגיל לומר, כי הצבא הא' הוא נגד אות יו"ד משם הוי"ה צ"ה, וצבא הצ' הוא נגד אות ה"י, וצבא הג' נגד אות וי"ו, וכשחוזרים לצבא הצ' הרי ה"י השניה משם הוי"ה צ"ה.

(מפי כ"ק הגה"צ מחוסט זצ"ל)

התחזקות

(כ) פעם ראיתי את זקיני הק', שמפסיק באמצע לימודו, וכותב בקפרו שלמד זה, את המאמר "מה דהוה הוה מכאן ואילך חושבנא", לאחר הלימוד שאלתי את פי זקיני שיפרש לי את כוונתו, וענה לי "דאס איז א יוד!".

(מפי כ"ק רביהקוה"ט זצ"ל)

עבודה ביגיעה

(כא) שמעתי פעם מזקיני הק' שאמר בקוף ימיו בזה"ל: קינדערליך, אונז האב מיר שוין גענוג געשווילט, יעלט דארפט עטן שוויילן פאר אייבערשטנס וועגן. כך שמעתי ממני בזה הלשון.

(עבו"ע אמו"ק ח"א ע' ר"ו)

(כב)

העתק הכתב יד שכתב על הדעקל של הזוה"ק שלו חלק ג'

(א) דף ע"א ע"ב מצואר עד היכן מגיע התפילות על קברי הדזיקים. ככרות בכל סעודתא.

(ב) דף קכ"ה ע"ב זוהר מצואר מה שאשה גרים עם זה דאפיקת' משער' דרישה לבר. התפלה.

(ה) דף קמ"ו ע"צ מצואר לוי דאתקדש כהנא על ידוי צעי הוא לאתקדשא בקדמייתי'.
(ח) דף רל"ו ע"א מאן דאפיק מלין דאורייתא לריך למטחן לון צשיניס ולאפקא מלין שלימן.

(ו) דף קמ"ד ע"א מצואר צשעת' דכהנא פריס ידוי אסיר ליה לעלמא לאסתכלא ציה.

(ט) דף רפ"ח ע"צ כל מי שלא מצטל ג' סעודות צשצת לעולם לא אלטריך לתענית צשצת לעולם אפילו ציומא אחריני לא אלטריך כ"ש צשצת.

(ז) שם ע"צ דלריך למימר צשעת' דכהנא פריס ידוי רצש"ע אחי שלך וכו'.

(כג)

העתק הכתב יד שכתב על ה"שער בלאט" של הזוה"ק ח"ג

(א) רפ"א ע"צ כתב צה. והמן דהוה מסטרא דעמלק ישונ עמלו. לכאורה אינו מוזן ענין זה להמן ... צכאן מפלת המן... השפל כוונת הזוה"ק, על פי הפסוק אסתר ט' פסוק כ"ה ישונ מחשצתו הרעה אשר חשצ על היהודים על ראשו. ושפי...

(ג) פ"א ע"א, תאנא קדושה דאורייתא קדושה

דסליקת על כל קדישין, וקדושה דחכמתא עלאה סתימאה,

סלקא על כלא. אמר ליה לאו אורייתא

צלא חכמתא ולא חכמתא צלא

אורייתא. עיין צמקדש מלך מ"ש

ולית...

(ב) דף ס"ו ע"צ, צתראה הא

אוקימנא דא יה"ו יסוד.

הדצרים הללו תמ[והין] היכן שנינו

(כד)

העתק כתבי יד שכתב על הגליונות של הזוה"ק

(א) ברעיא מהימנא פרשת פנחס דף תמן מ"ל עם נלא ודא מ"ל מן חשמ"ל "מן" ח"ש. כ.צ. אולי ל"ל מ"ל. רכ"ג ע"צ: ועוד למנלא

(יא) מקדש מלך שלח קס"א ע"א
ד"ה נשמתין: נשמתין
הוא מולדא. נ.ב. הות.

(יב) רעיא מהימנא פנחס רמ"ה
ע"צ כי יד על כס י"ה
"אדני" חושבניה. נ.ב. עיין צספר
עטרת לצי.

(יג) רעיא מהימנא פרשת פנחס
רכ"ג ע"א: כל שכן
לעילא "מניה". נ.ב. מנה.

(יד) שם: צארה דרשא על פרה.
נ.ב. דרשה.

(טו) שם רכ"ד ע"צ: וכד מקריב
ליה "לגביה" לצי. נ.ב.
לגבי. זוהר האזינו רל"ז (ע"א) ע"צ:
(ס"א מסתפקין). נ.ב. מתפקין ועיין
בעטרת לצי.

(טז) מקדש מלך שופטים דף ער"ה
ע"א ד"ה ז' חקירות
צסה"ד: ענין נחמד ששמעתי. נ.ב. כן
מצואר צליקוטי תורה.

(יז) מקדש מלך תלח רע"ז ע"צ ד"ה
מקימין: על אינו
"דמתרבי". נ.ב. דמתרכי.

(יח) מקדש מלך וילך רפ"ה ע"א
ד"ה לא: שצח
"שמחשבת". נ.ב. שמשצחת.

(ב) שם: ונהר דנפיק מזיען דלהון.
נ.ב. מזיעא.

(ג) במקדש מלך פרשת אחרי כ"ז
ע"א ד"ה רזא הכא:
סקול"ית דאיה ושושבניה. נ.ב. הו'
שיך לתיבות דאיה [ול"ל דאיהו
שושבניה]

(ד) מקדש מלך פרשת אמור פ"ח
ע"צ ד"ה יהיב
חלישותא: זעיר נק' "צ"ן". נ.ב. כן.

(ה) מקדש מלך פרשת אמור ל"ז
ע"א ד"ה חדוותא
דגופה: כי אהי"ה צמילוי יודין צריצוע
עולה אש"ר. נ.ב. צהקרות רצוע.

(ו) מקדש מלך פ' אמור ק"ג ע"א:
שאהרן הוא צלד "שהאל"
של יסוד אצא. נ.ב. שמאל.

(ז) רעיא מהימנא פ' נשא קכ"ב
ע"א ד"ה פקודא דא:
ודאי "איהו" ודוי. נ.ב. איהי.

(ח) שם: "דאיהו" שלימו. נ.ב.
דאיהי.

(ט) מקדש מלך צהעלותך קנ"א
ע"צ: ועולה כ"ז צקוד
"י"ד" הי וו הה. נ.ב. יוד.

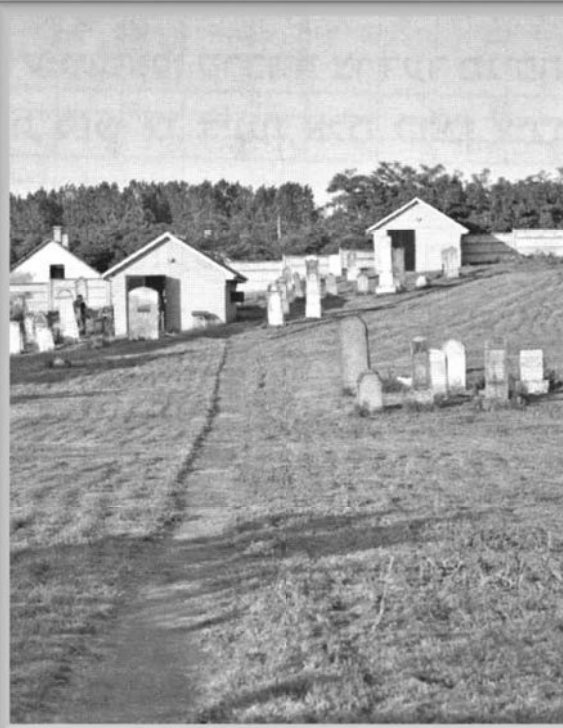
(י) מקדש מלך שלח קנ"ח ע"צ ד"ה
ואתא לגבי: "שציל"
הושע. נ.ב. צציל.

(יט) מקדש מלך בתוספות ש"ה סוף המאמר מעבר לדף כתוב כזו
ע"א ד"ה פתח: דף רל"ט ע"א ונמשך עד ע"ב.
ימלאהו בארץ מדבר. נ.ב. מכאן עד

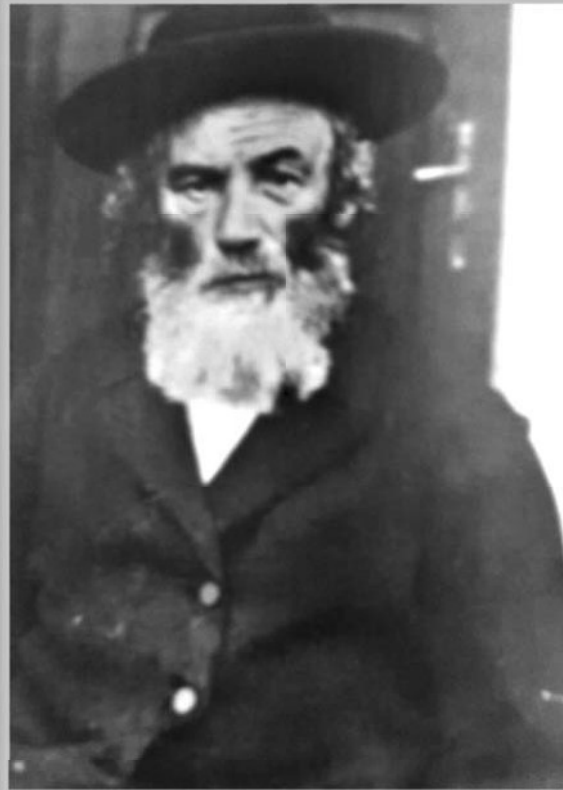
תם ונשלם שבה לקל בורא עולם

▲ בית החיים בעיר טאהש
(ווערט געזען די אוהלים פון רבינו השרף והסבא קדישא זי"ע)

▼ צורות קדשו של רבינו

▲ מצבת רבינו בעיר טאהש, אונגארן

▼ מצבת הרבנית הצדיקת מרת פריידל ע"ה בעיר
טאהש, אונגארן

ברכת התורה

בהאי זימנא דקא גרים באנו להודות אל מול מעלת רום כבוד של האי
גברא רבא, איש חמודות ורב תבונות, שלשלת היוחסין, כל
מגמתו להגדיל תורה ולהאדירה, ולהעמיד תלמידים הגונים, ה"ה

הרה"צ ר' יעקב סג"ל לאווי שליט"א

בן כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א
ראש חבורתינו "עבודת עבודה"

שעומד תמיד לעזרתינו
להשריש אהבת התורה ויראת שמים בלבינו

השי"ת ישפיע אליו אך טוב וחסד ועוד רבות בשנים יזכה להדרכינו
בדרכי עבוד"ת עבוד"ה המסורה לנו מרביה"ק זי"ע ויבלחט"א רבינו
שליט"א, ויתברך בכל מעשה ידיו בברכה והצלחה, אמן

המברכים:

תלמידי חבורת עבודת עבודה בארא פארק

נהלוגדה והברכה

ברכות שמים מעל יחולו על ראש הני אנשי שלומינו העוסקים בצרכי ציבור באמונה שעמדו לימינינו בעצה ותושיה בדעת ובהשכל למען הצלחת הילקוט הדין, ואלו הן

הרה"ג ר' יוסף ישכר בער סג"ל טירנויער שליט"א, מנהל ישיב"ק קרית טאהש

הרה"ח משולם איסר סג"ל לאווי שליט"א, בארא פארק

מוה"ר אשר אנשיל בערגער הי"ו, קרית יואל

מוה"ר משולם זושא זילבער הי"ו, וומסב"ג

הבה"ח שמעון גוטמאן ני"ו, קרית יואל

הבה"ח חנני' יו"ט סג"ל מאשקאוויטש ני"ו, בארא פארק

הבה"ח נתן פייטל סג"ל שווארטץ ני"ו, וומסב"ג

הבה"ח ישראל שמעון סג"ל שטיינבערג ני"ו, בארא פארק

הבה"ח שמעון פערלמוטער ני"ו, בארא פארק

הבה"ח יהושע הורוויץ ני"ו, בארא פארק

ואחרון אחרון חביב

הבה"ח זאב דוב סג"ל שווארטץ ני"ו, גבאי נאמן של חבורתינו

שעסקו בעבודת ועריכת הגליון

ברך ה' חלם ופועל ידם תרצה ובכל אשר יפנו ישכילו ויצליחו, וימצאו חן וחסד

ויתברכו בכל מעשי ידיהם בברכה והצלחה, אמן

המברכים:

תלמידי חבורת עבדות עבדות בבארא פארק

לוה היארצייטן שאין
אומרים תחנון בבתי
מדרשים דקהילתינו הק'*

רבינו מהרי"א מקאמארנא זי"ע	י' אייר
רבינו מהרא"צ מקאמארנא זי"ע	כ"ד' אייר
רבינו השרף מהרמ"פ מטאהש זי"ע	כ"ח סיון
רבינו מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע	י"א תמוז
רבינו בעל אור החיים הק' זי"ע	ט"ו תמוז
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע	כ"ב תמוז
רבינו רבי סענדער מקאמארנא זי"ע	כ"א אב
הרה"ק מסאטמאר זי"ע	כ"ו אב
רבינו הקדוש והטהור מרן משולם פייש מטאהש זצוקללה"ה	כ"ז אב
הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע	י"ט כסליו
רבינו הסב"ק מהר"א מטאהש זי"ע	כ"ג כסליו
הרה"ק הרבי רבי זושא מהאניפאלי זי"ע	ב' שבט
הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאלוב זי"ע	ז' אדר-ב <small>(ובשנה מעוברת אין אומרים רק אדר ב)</small>
הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע	כ"א אדר

* לפי ספר הליכות הלוי

חבורת עבודה עבודה

שע"י אירוע תלמודי ודרכי מאהש

בניית אדם ב"ק מן אדם י"א

= בארא פארק יע"ז =

ראש חודש מרחשון תשפ"ג לפ"ק

בעזהשי"ת בימי החורף
הבעל"ט, יתקיים החבורה
מידי שבוע בשבוע ליל
שישי, בעזרת נשים שע"י
בית מדרשינו
בשעה 9:00

צו מנדב זיין א חבורה, לרגל א שמחה
אדער א 'ארצייט וכדו' ביטע רופט:

347-977-8844

הנהלת החבורה

הכזרת עבודת עבודה
זוליאמסנורג-בארא פארק יצ"י

סעודת הילולא קדישא

של

רבינו הסבא קדישא איש אלוקי קדוש ונורא שמו
מרוני רבי אלימלך בן רבי משולם פייש סג"ל זצוקלה"ה
אב"ד ור"מ ק"ק טאהש והגלילות יצ"י

מוצט"ק
פרשת זיטב תשפ"ג לפ"ק

בניהמ"ד זכרון מרדכי ד'טאהש - בארא פארק יצ"י

אחד
הסיוחסדי
טאהש